

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-182-25

Druk nr 1752
Warszawa, 1 października 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam
Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie ustawy o podatku dochodowym
od osób prawnych i ustawy o podatku
od niektórych instytucji finansowych.**

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych
został upoważniony Minister Finansów i Gospodarki.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych i ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych

Art. 1. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 278, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 19 w ust. 1:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) 9 % podstawy opodatkowania od przychodów (dochodów) innych niż z zysków kapitałowych – w przypadku podatników, u których przychody osiągnięte w roku podatkowym nie przekroczyły wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 2 000 000 euro, z wyjątkiem podatników określonych w pkt 4, przy czym:

a) kwotę 2 000 000 euro przelicza się według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na pierwszy dzień roboczy roku podatkowego, w zaokrągleniu do 1000 zł,

b) jeżeli rok podatkowy podatnika był dłuższy albo krótszy niż 12 miesięcy, kwotę 2 000 000 euro ustala się jako iloczyn $1/12$ tej kwoty i liczby pełnych miesięcy w tym roku podatkowym, a w przypadku gdy rok podatkowy nie obejmuje pełnego miesiąca kalendarzowego, za pełny miesiąc przyjmuje się okres trwający 30 dni;”,

b) dodaje się pkt 3 i 4 w brzmieniu:

„3) 23 % podstawy opodatkowania – w przypadku podatników będących:

a) bankiem krajowym, bankiem zagranicznym i instytucją kredytową w rozumieniu odpowiednio art. 4 ust. 1 pkt 1, 2 i 17 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe oraz spółdzielczą kasą oszczędnościowo-kredytową,

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2025 r. poz. 340, 620, 680, 1022, 1074 i 1218.

- b) podatkową grupą kapitałową, w skład której wchodzi bank krajowy w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, w części, w jakiej pozostają przychody tego banku do sumy przychodów spółek wchodzących w skład tej podatkowej grupy kapitałowej, przy czym:
 - w pozostałej części podstawy opodatkowania takiej podatkowej grupy kapitałowej stosuje się pkt 1,
 - podatek takiej podatkowej grupy kapitałowej stanowi suma podatku obliczonego zgodnie z niniejszym przepisem i pkt 1;
 - 4) 13 % podstawy opodatkowania – w przypadku podatników, o których mowa w pkt 3 lit. a, spełniających warunek określony w pkt 2, przy czym przepisy ust. 1a–1e stosuje się odpowiednio.”;
- 2) w art. 25:
- a) ust. 1f i 1g otrzymują brzmienie:

„1f. Z zastrzeżeniem ust. 1g, przy obliczaniu zaliczek miesięcznych i kwartalnych podatnicy, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 2 i 4, stosują stawkę podatkową określoną odpowiednio w art. 19 ust. 1 pkt 1 albo 3.

1g. Podatnicy rozpoczynający działalność, z zastrzeżeniem art. 19 ust. 1a, w pierwszym roku podatkowym oraz mali podatnicy, z zastrzeżeniem art. 19 ust. 1c, mogą obliczać zaliczki przy zastosowaniu stawki podatku określonej w art. 19 ust. 1 pkt 2 albo 4 za miesiące lub kwartały, w których ich przychody osiągnięte od początku roku podatkowego nie przekroczyły wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 2 000 000 euro przeliczonej według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na pierwszy dzień roboczy roku podatkowego, w zaokrągleniu do 1000 zł. Począwszy od następnego miesiąca lub kwartału, podatnicy są obowiązani do stosowania stawki podatku, o której mowa odpowiednio w art. 19 ust. 1 pkt 1 albo 3.”,
 - b) po ust. 1g dodaje się ust. 1h w brzmieniu:

„1h. Przy ustalaniu zaliczek na podatek podatkowej grupy kapitałowej w przypadku, o którym mowa w art. 19 ust. 1 pkt 3 lit. b, stosuje się proporcję określoną w tym przepisie, przy czym przy ustalaniu zaliczek wpłacanych w uproszczonej formie na zasadach określonych w ust. 6 albo 6a uwzględnia się przychody osiągnięte w roku poprzedzającym dany rok podatkowy o dwa lata.”;

3) po art. 38a dodaje się art. 38aa i art. 38ab w brzmieniu:

„Art. 38aa 1. Stawka podatku, o której mowa w art. 19 ust. 1 pkt 3, wynosi:

- 1) 30 % w roku podatkowym rozpoczynającym się w:
 - a) 2026 r.,
 - b) 2027 r. – w przypadku gdy rok podatkowy podatnika utworzonego przed dniem 1 stycznia 2026 r. nie rozpoczął się w 2026 r. albo rozpoczął się w 2026 r. i łączny dotychczasowy okres opodatkowania stawką 30 % trwał krócej niż dwanaście kolejnych miesięcy kalendarzowych,
 - c) 2028 r. – w przypadku gdy rok podatkowy podatnika utworzonego przed dniem 1 stycznia 2026 r. nie rozpoczął się w 2026 r., lecz rozpoczął się w 2027 r. i łączny dotychczasowy okres opodatkowania stawką 30 % trwał krócej niż dwanaście kolejnych miesięcy kalendarzowych;
- 2) 26 % w roku podatkowym:
 - a) rozpoczynającym się w 2027 r. – w przypadku podatnika utworzonego po dniu 31 grudnia 2026 r.,
 - b) następującym bezpośrednio po roku, w którym zastosowano zgodnie z pkt 1 stawkę podatku w wysokości 30 % – w przypadku podatnika utworzonego przed dniem 1 stycznia 2026 r.,
 - c) kolejno następującym po roku określonym w lit. b – w przypadku gdy łączny dotychczasowy okres opodatkowania stawką 26 % trwał krócej niż dwanaście kolejnych miesięcy kalendarzowych.

2. Podatnicy, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 3, wpłacający zaliczki w formie uproszczonej na zasadach określonych w art. 25 ust. 6 albo 6a, są obowiązani do wpłaty tych zaliczek w wysokości kwoty określonej zgodnie z tymi przepisami:

- 1) podwyższonej o 57,9 % – w przypadku zaliczek dotyczących roku podatkowego, w którym stosują stawkę podatku w wysokości 30 %;
- 2) podwyższonej o 36,8 % – w przypadku zaliczek dotyczących roku podatkowego, w którym stosują stawkę podatku w wysokości 26 %;
- 3) obniżonej o 23,3 % – w przypadku zaliczek dotyczących pierwszego roku podatkowego, w którym stosują stawkę podatku w wysokości 23 %, przy czym zaliczkę tę obniża się o 21 %, jeżeli podatnik ustalał kwotę zaliczek miesięcznych za ten rok podatkowy zgodnie z zasadami określonymi w art. 25 ust. 6 albo 6a,

uwzględniając podatek należny wynikający z zeznania złożonego w roku poprzedzającym ten rok podatkowy o dwa lata;

- 4) obniżonej o 11,5 % – w przypadku zaliczek dotyczących drugiego roku podatkowego, w którym stosują stawkę podatku w wysokości 23 %, przy czym zaliczkę tę obniża się o 23,3 %, jeżeli podatnik ustalał kwotę zaliczek miesięcznych za ten rok podatkowy zgodnie z zasadami określonymi w art. 25 ust. 6 albo 6a uwzględniając podatek należny wynikający z zeznania złożonego za rok podatkowy, w którym podatnik stosował stawkę podatku w wysokości 30 %;
- 5) obniżonej o 11,5 % – w przypadku zaliczek dotyczących trzeciego roku podatkowego, w którym stosują stawkę podatku w wysokości 23 %, pod warunkiem że podstawą do ustalenia wysokości tych zaliczek jest podatek należny wynikający z zeznania złożonego za rok podatkowy, w którym podatnik stosował stawkę podatku w wysokości 26 %.

Art. 38ab. 1. Stawka podatku, o której mowa w art. 19 ust. 1 pkt 4, wynosi:

- 1) 20 % w roku podatkowym rozpoczynającym się w:
 - a) 2026 r.,
 - b) 2027 r. – w przypadku gdy rok podatkowy podatnika utworzonego przed dniem 1 stycznia 2026 r. nie rozpoczął się w 2026 r. albo rozpoczął się w 2026 r. i łączny dotychczasowy okres opodatkowania stawką 20 % trwał krócej niż dwanaście kolejnych miesięcy kalendarzowych,
 - c) 2028 r. – w przypadku gdy rok podatkowy podatnika utworzonego przed dniem 1 stycznia 2026 r. nie rozpoczął się w 2026 r., lecz rozpoczął się w 2027 r. i łączny dotychczasowy okres opodatkowania stawką 20 % trwał krócej niż dwanaście kolejnych miesięcy kalendarzowych;
- 2) 16 % w roku podatkowym:
 - a) rozpoczynającym się w 2027 r. – w przypadku podatnika utworzonego po dniu 31 grudnia 2026 r.,
 - b) następującym bezpośrednio po roku, w którym zastosowano zgodnie z pkt 1 stawkę podatku w wysokości 20 % – w przypadku podatnika utworzonego przed dniem 1 stycznia 2026 r.,
 - c) kolejno następującym po roku określonym w lit. b – w przypadku gdy łączny dotychczasowy okres opodatkowania stawką 16 % trwał krócej niż dwanaście kolejnych miesięcy kalendarzowych.

2. Przy obliczaniu zaliczek na podatek dochodowy w roku podatkowym, o którym mowa w ust. 1, przepisy art. 25 ust. 1f i 1g stosuje się odpowiednio.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 15 stycznia 2016 r. o podatku od niektórych instytucji finansowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 623) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Art. 7. Podatek wynosi:

- 1) 0,0366 % podstawy opodatkowania miesięcznie;
- 2) 0,0293 % podstawy opodatkowania miesięcznie – w przypadku podatników, o których mowa w art. 4 pkt 1–4.”;

2) tytuł rozdziału 7 otrzymuje brzmienie:

„Zmiana w przepisach obowiązujących, przepisy epizodyczne i przejściowe oraz przepis końcowy”;

3) po art. 12 dodaje się art. 12a w brzmieniu:

„Art. 12a. W 2027 r. stawka podatku, o której mowa w art. 7 pkt 2, wynosi 0,0329 %.”.

Art. 3. Podatnicy, których rok podatkowy rozpoczęty przed dniem 1 stycznia 2026 r. zakończy się po dniu 31 grudnia 2025 r. stosują do końca tego roku podatkowego przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych dokona przeglądu funkcjonowania przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w zakresie zmian wprowadzonych niniejszą ustawą, i przedłoży Radzie Ministrów, w terminie 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, informację o skutkach jej obowiązywania.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r., z wyjątkiem art. 2, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

UZASADNIENIE

I. Część ogólna

Od 2022 r. banki w UE odnotowały znaczny wzrost zysków w związku z ożywieniem gospodarczym po pandemii, wzrostem inflacji po inwazji na Ukrainę oraz gwałtownym podwyższeniem stóp procentowych w ramach polityki pieniężnej¹.

Jak podaje GUS, w 2024 r. wynik finansowy netto banków w Polsce wyniósł 42,0 mld zł², co oznacza wzrost o 51,9 % rok do roku (w porównaniu do 27,6 mld zł wyniku w 2023 r.).

Jednocześnie w obliczu dużych deficytów budżetowych i nadzwyczajnej sytuacji polityczno-gospodarczej wiele rządów europejskich zareagowało wprowadzeniem nowych podatków dla banków. Od 2023 r. prawie połowa krajów UE (12 z 27) wprowadziła tego rodzaju nowe podatki, w tym obok istniejących podwyższonych stawek CIT dla sektora bankowego³ (np. w przypadku Hiszpanii, gdzie wprowadzono dodatkową opłatę⁴ obok 30 % stawki CIT dla instytucji kredytowych, wyższej od standardowej stawki 25 %⁵).

Z drugiej strony destabilizacja sytuacji politycznej na Wschodzie Europy, wywołana agresją Rosji na Ukrainie, spowodowała bezprecedensową potrzebę systematycznego zwiększania wydatków na obronność w celu modernizacji i rozbudowy polskiej armii. Krajowe wydatki na obronność w 2023 r. wyniosły 3 % (były o 75 % większe w stosunku do roku poprzedniego), w 2024 r. niecałe 4 % PKB, natomiast plan na 2025 r. zakłada 4,7 % PKB. Realizacja założeń na kolejny rok oznacza, że w 2026 r. Polska wyda na obronność co najmniej 5 % PKB, co nominalnie oznacza ponad 200 mld zł. Skutkuje to koniecznością zapewnienia środków finansowych na pokrycie stopniowego zwiększania wydatków obronnych i liczebności wojska.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności rynkowe i potrzebę zwiększenia wpływów budżetowych dla zapewnienia finansowania bezprecedensowych wydatków na obronność, niezbędnym jest poniesienie dodatkowego ciężaru podatkowego przez grupę podatników uzyskujących na tle obecnej sytuacji bezprecedensowe zyski.

W tym celu wyodrębniono grupę podmiotów zaliczanych do sektora bankowego, pełniących wspólną funkcję w systemie finansowym ze względu na ich znaczenie w procesie obrotu szeroko rozumianym kapitałem. Podmioty te pełnią rolę pośredników finansowych umożliwiając przepływ środków, tj. gromadzenie ich np. w formie depozytów, jak i pozyskanie np. poprzez kredyt czy pożyczkę. Niezależnie od różnic regulacyjnych oraz podstaw prawnych dotyczących ich funkcjonowania podmioty te realizują tożsame funkcje ekonomiczne - udziału w kreowaniu oraz transferze środków pieniężnych między podmioty spoza sektora finansowego takie jak przedsiębiorstwa, osoby fizyczne, gospodarstwa domowe, które

¹ Morgan Maneely, and Lev Ratnovski. "Bank Profits and Bank Taxes in the EU", IMF Working Papers 2024, 143 (2024), dostęp 28 sierpnia, 2025, <https://doi.org/10.5089/9798400281198.001>

² <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/przedsiębiorstwa-finansowe/wyniki-finansowe-bankow-w-2024-r-,5,29.html?contrast=black-white>

³ Morgan Maneely, and Lev Ratnovski. "Bank Profits and Bank Taxes in the EU", IMF Working Papers 2024, 143 (2024), dostęp 28 sierpnia, 2025, <https://doi.org/10.5089/9798400281198.001>

⁴ https://www.ey.com/en_gl/technical/tax-alerts/spain-implements-temporary-bank-levy

⁵ https://administracion.gob.es/pag_Home/Tu-espacio-europeo/derechos-obligaciones/empresas/impuestos/sociedades/info-general.html

gromadzą i wydatkują środki pieniężne lub poszukują finansowania. Oparcie kryterium wyodrębnienia tej grupy podmiotów o taką funkcję ekonomiczną ma na celu jednolite rozłożenie dodatkowego ciężaru podatkowego na podmioty zyskujące m.in. na wzroście inflacji i podwyższonych stopach procentowych.

W odniesieniu do tej grupy podmiotów dokonano zmian w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 278, z późn. zm.), zwanej dalej „**ustawą o CIT**”, zmierzających do zwiększenia płaconego przez nie podatku. Zmiany te zostały szczegółowo omówione w pkt II poniżej.

Biorąc jednak pod uwagę przejściowy charakter zysków wypracowywanych przez te podmioty, zdecydowano o odpowiednim dostosowaniu od 2027 r. obciążenia wynikającego z ustawy z dnia 15 stycznia 2016 r. o podatku od niektórych instytucji finansowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 623), zwanej dalej „**ustawą o ponif**”. Zmiany te będą miały charakter trwały i zostały szczegółowo omówione w pkt III poniżej.

II. Zmiany w ustawie o CIT.

Ustawa (dodawany art. 19 ust. 1 pkt 3 i 4; art. 1 pkt 1 nowelizacji) wprowadza zmiany w ustawie o CIT, polegające na podwyższeniu stawki CIT w odniesieniu do podatników będących:

- bankami krajowymi w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 1646, z późn. zm.),
- bankami zagranicznymi w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy – Prawo bankowe,
- instytucjami kredytowymi w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 17 ustawy – Prawo bankowe, oraz
- spółdzielczymi kasami oszczędnościowo-kredytowymi w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 379, z późn. zm.), zwanej dalej „**ustawą o SKOK**”,
- podatkową grupą kapitałową (**PGK**) w skład których wchodzi bank krajowy.

Należy przy tym zauważyć, że zakres podmiotowy zmian został dostosowany do charakteru danego podatku. Z tego względu, powyżej wskazano m.in. bank zagraniczny i instytucję kredytową (w rozumieniu ustawy – Prawo bankowe), będące podmiotami z siedzibą na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego UE bądź państwa trzeciego. Na gruncie podatku CIT podatnikiem jest bowiem m.in. osoba prawna – w omawianym przypadku – podmiot zagraniczny prowadzący działalność w Polsce poprzez zagraniczny zakład (np. oddział). Sam, położony w Polsce, oddział/zagraniczny zakład takiego podmiotu nie posiada podmiotowości prawnej na gruncie CIT. Oznacza to, że skutek objęcia projektowaną nowelizacją instytucji kredytowych i banków zagranicznych objęto nią *de facto* (w związku z zakresem władztwa podatkowego, uwzględniającego rozwiązania zawarte w umowach o unikaniu podwójnego opodatkowania) działalność takich podmiotów w Polsce poprzez położony w Polsce zakład (np. oddział). Nie jest więc także zasadnym odwołanie się wprost do samego oddziału, na wzór ustawy o ponif.

W odniesieniu do podmiotów objętych zmianą stawka CIT zostanie (docelowo) podniesiona z 19 % do 23 % podstawy opodatkowania, a w przypadku gdy ww. podmioty (z wyjątkiem PGK, która nie może posiadać takiego statusu) spełniają warunki do stosowania obecnej stawki 9 % - „docelowa” stawka podatku zostanie podniesiona do 13 %. Takie rozwiązanie pozwala na zachowanie obecnej różnicy w punktach procentowych pomiędzy podmiotami, których dotyczy omawiany projekt. Rozwiązane to należy uznać za bardziej adekwatne w kontekście zachowania wewnętrznej konkurencyjności wprowadzanych rozwiązań w ramach sektora bankowego niż takie, które podnosi stawkę podstawową i stawkę obniżoną o ten sam procent. Jednocześnie proponuje się odpowiednie dostosowanie art. 19 ust. 1 pkt 2 i uregulowanie sposobu liczenia limitu przychodów uprawniającego do stosowania niższej stawki podatku CIT zgodnie z logiką, iż kwota 2 000 000 euro powinna być odpowiednio dostosowania do faktycznej długości roku podatkowego podatnika.

Zgodnie ze zmienianym przepisem art. 25 ust. 1f i 1g (art. 1 pkt 2 lit. a nowelizacji) określenie stawki w wysokości 13 % zostało odpowiednio uwzględnione w odniesieniu do zasad płacenia zaliczek miesięcznych lub kwartalnych przez takie podmioty. Zgodnie z tymi przepisami podatnicy ci przy obliczaniu stawek miesięcznych i kwartalnych stosują 23 % stawkę podatkową określoną w art. 19 ust. 1 pkt 3, chyba że zastosowanie znajduje wyjątek od tej reguły pozwalający na zastosowanie stawki 13 %. Wyjątek ma zastosowanie wobec podatników rozpoczynających działalność oraz małych podatników (z odpowiednimi zastrzeżeniami wynikającymi z ustawy o CIT), którzy mogą obliczać zaliczki przy zastosowaniu obniżonej stawki 13 % za miesiące lub kwartały, w których ich przychody osiągnięte od początku roku podatkowego nie przekroczyły wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 2 000 000 euro przeliczonej według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na pierwszy dzień roboczy roku podatkowego, w zaokrągleniu do 1000 zł. Oznacza to, że za miesiące/kwartały, w którym próg ten nie został przekroczony, podatnicy ci stosują stawkę 13 % (albo wynikającą z przepisów epizodycznych), a do momentu przekroczenia tego progu stosują stawkę 23 % (albo wynikającą z przepisów epizodycznych).

Zmieniony art. 25 ust. 1f i art. 25 ust. 1g utrzymuje dotychczasowe zasady w odniesieniu do pozostałych podatników stosujących stawkę 9 %.

Zgodnie z dodawanym art. 25 ust. 1h (art. 1 pkt 2 lit. b nowelizacji) w odniesieniu do PGK objętych omawianymi zmianami stawka 23 % (albo stawka wynikająca z przepisów epizodycznych) znajdzie zastosowanie do części podstawy opodatkowania takiej PGK określonej w proporcji, w jakiej pozostają przychody osiągnięte przez wchodzące w jej skład banki krajowe, do przychodów całej PGK. W celu uniknięcia wątpliwości w wyjaśniono dodatkowo, że do „pozostalej części” podstawy obliczenia podatku zastosowanie znajdzie stawka „podstawowa”, tj. 19 %, oraz że podatek takiej grupy stanowi suma podatku obliczonego według stawki 23 % (albo wynikającej z przepisów epizodycznych) i według 19 %. Zasada odnoszącą się do określania podstawy opodatkowania opodatkowanej wyższą stawką poprzez odniesienie się do propozycji przychodów PGK z udziałem banku krajowego znajdzie zastosowanie również do zaliczek na podatek takiej PGK, w tym do zaliczek uproszczonych.

Ustawa przewiduje także przepisy epizodyczne (dodawany art. 38aa i art. 38ab; art. 1 pkt 3 nowelizacji), które nakładają na podatników objętych zmianami wyższą stawkę podatku, co do zasady, na dwa lata podatkowe. Zgodnie z wdrożonym w projekcie założeniem, zasadniczo, w pierwszym roku podatkowym po wejściu w życie projektowanych zmian podmioty nimi objęte zostaną opodatkowane stawką 30 %, natomiast w drugim roku podatkowym stawka ta wyniesie 26 %.

Zastosowana konstrukcja zawarta w przepisach epizodycznych oznacza, że podatnik rozpocznie stosowanie stawki „docelowej” (tj. 23 % lub 13 % w przypadku podatników, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 4) wówczas, gdy jego sytuacja faktyczna odnosząca się do roku podatkowego nie będzie mieścić się w dyspozycji tych przepisów epizodycznych. Innymi słowy, stawka ta znajdzie zastosowanie po raz pierwszy wówczas, gdy do danego podatnika nie znajdą zastosowania przepisy epizodyczne przewidujące opodatkowanie stawką 30 % lub 26 % (odpowiednio 20 % i 16 % w przypadku podatników, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 4). Z tego względu (i uwzględniając opisane poniżej szczegółowo przepisy epizodyczne przewidujące możliwe różne długości roku podatkowego) nie ma potrzeby wprowadzania w przepisach epizodycznych regulacji odnoszącej się do momentu (roku) rozpoczęcia stosowania stawek „docelowych” (odpowiednio, 23 % i 13 %).

Ze względu na specyfikę podatników CIT rozróżnić jednak należy dwie grupy podatników objętych zmianą.

Pierwsza grupa podatników to podatnicy, których rok podatkowy jest zbieżny z rokiem kalendarzowym. W przypadku takich podatników projekt przewiduje obowiązek zastosowania 30 %/20 % stawki w odniesieniu do całego 2026 r., trwającego od 1 stycznia do 31 grudnia 2026 r. (projektowany art. 38aa ust. 1 pkt 1 lit. a i art. 38ab ust. 1 pkt 1 lit. a). W kolejnym roku podatkowym (zbieżnym z rokiem kalendarzowym) ta grupa podatników będzie opodatkowana 26 %/16 % stawką (projektowany art. 38aa ust. 1 pkt 2 lit. b i art. 38ab ust. 1 pkt 2 lit. b). W związku z tym, w przypadku podatników, których rok podatkowy jest zbieżny z kalendarzowym i trwa pełne 12 miesięcy, projektowane przepisy przewidują opodatkowanie 30 %/20 % stawką w 2026 r. i 26 %/16 % stawką w 2027 r., a w kolejnych latach (czyli od 2028 r.) zastosowanie znajdą reguły ogólne przewidujące opodatkowanie stawką 23 %/13 % (projektowany art. 19 ust. 1 pkt 3 i 4).

Zgodnie z przyjętą zasadą i przedstawionym powyżej modelowym rozwiązaniem podatnik objęty zmianami powinien podlegać opodatkowaniu podwyższonymi stawkami podatku (odpowiednio 30 %/20 % i 26 %/16 % stawką) przez okres roku podatkowego trwającego 12 miesięcy kalendarzowych.

Druga grupa podatników to podatnicy, których rok podatkowy nie jest zbieżny z rokiem kalendarzowym. Tzw. ruchomy rok podatkowy w przypadku podatników CIT determinuje przede wszystkim treść projektowanego art. 38aa i art. 38ab. Uwzględniając powyższe, konieczne było w projektowanym przepisie odesłanie do roku podatkowego „rozpoczynającego się w 2026 r.”. Treść projektowanych art. 38aa ust. 1 pkt 1 lit. a i art. 38ab ust. 1 pkt 1 lit. a przesądza, że reguła ta nie znajdzie zastosowania do roku podatkowego, który rozpoczął się i nie zakończył przed wejściem w życie tych przepisów (tj. przed 1 stycznia 2026 r.). Oznacza to, że (zgodnie z projektowanym art. 38aa ust. 1 pkt 1 lit. b i art. 38ab ust. 1 pkt 1 lit. b)

podwyższona stawka znajdzie zastosowanie wobec takiego podatnika dopiero z początkiem „pierwszego” roku podatkowego rozpoczynającego się po wejściu w życie przepisów. W tym „pierwszym” roku podatnik ten będzie opodatkowany 30 %/20 % stawką, a w „drugim” roku podatkowym rozpoczynającym się bezpośrednio po „pierwszym” roku podatkowym zostanie opodatkowany stawką 26 %/16 % (zgodnie z projektowanym art. 38aa ust. 1 pkt 2 lit. b i art. 38ab ust. 1 pkt 2 lit. b). Również w tym przypadku opis ten dotyczy sytuacji typowej, tj. przypadku, gdy rok podatkowy podatnika nie był wprawdzie zbieżny z kalendarzowym, lecz w każdym przypadku trwał „dwanaście kolejnych miesięcy kalendarzowych”.

W celu zapewnienia stosowania równych zasad wobec wszystkich podatników objętych projektowanymi zmianami konieczne było wprowadzenie dodatkowych reguł obejmujących przypadki szczególne, czyli przede wszystkim przypadki, gdy rok podatkowy podatnika trwa krócej albo dłużej niż 12 kolejnych miesięcy kalendarzowych (projektowany art. 38aa ust. 1 pkt 1 lit. c i pkt 2 lit. c i art. 38ab ust. 1 pkt 1 lit. c i pkt 2 lit. c). Należy zaznaczyć, że przepisy te dotyczą specyficznych stanów faktycznych. Można założyć, że w praktyce znajdą one zastosowanie w wyjątkowych i rzadkich przypadkach.

Odrębnie została ukształtowana sytuacja podatników, którzy zostaną utworzeni (rozpoczną działalność) w trakcie 2026 r. albo 2027 r., o czym szerzej w dalszej części uzasadnienia.

Pierwszy wariant, który należało uwzględnić w odniesieniu do podatników utworzonych przed wejściem w życie projektowanych zmian, to przypadek, zgodnie z którym rok podatkowy podatnika rozpoczyna się w drugiej połowie 2025 r. (tj. jeszcze przed wejściem w życie projektowanych zmian) i będzie trwał do końca 2026 r. W takiej sytuacji rok podatkowy podatnika trwający (np. 16 miesięcy) nie rozpocznie się w 2026 r. Tym samym, nie zostanie spełniona dyspozycja projektowanego art. 38aa ust. 1 pkt 1 lit. a/art. 38ab ust. 1 pkt 1 lit. a. Wdrożenie modelowego rozwiązania przewidującego opodatkowanie określonej kategorii podatników w „pierwszym” pełnym roku podatkowym po wejściu w życie projektowanych zmian stawką 30 %/20 % i w „drugim” pełnym roku podatkowym stawką 26 %/16 % nakazuje przyjąć, że w przypadku podatnika, którego rok podatkowy nie rozpoczął się w 2026 r. będzie on opodatkowany 30 %/20 % stawką w roku rozpoczynającym się w 2027 r. (projektowany art. 38aa ust. 1 pkt 1 lit. b i art. 38ab ust. 1 pkt 1 lit. b).

Drugi wariant odnoszący się do podatników utworzonych przed wejściem w życie projektowanych przepisów przewiduje, że rok podatkowy tego podatnika rozpoczął się wprawdzie w 2026 r., ale rok ten był krótszy niż 12 kolejnych miesięcy kalendarzowych. W takim przypadku projektowany art. 38aa ust. 1 pkt 1 lit. b/art. 38ab ust. 1 pkt 1 lit. b przewiduje, że podatnik będzie obowiązany zastosować 30 %/20 % stawkę również w kolejnym roku (tj. rozpoczynającym się w 2027 r.). Wprowadzenie takiej regulacji jest konieczne w celu uniemożliwienia podatnikom uniknięcia lub ograniczenia skutku wprowadzenia projektowanych rozwiązań. Bez znaczenia pozostaje to, w jaki sposób podatnik ukształtuje swoją sytuację w odniesieniu do okresu trwania roku podatkowego, gdyż będzie zobowiązany do stosowania 30 %/20 % stawki do każdego kolejnego roku podatkowego (lat podatkowych), jeżeli dotychczasowy łączny okres opodatkowania stawką 30 %/20 % nie wyniósł 12 kolejnych miesięcy kalendarzowych. Uwzględniając ten cel, zasadne było określenie w przepisie przypadku, w którym zastosowanie 30 %/20 % stawki może znaleźć zastosowanie również do

roku podatkowego rozpoczętego w 2028 r. (projektowany art. 38aa ust. 1 pkt 1 lit. c i art. 38ab ust. 1 pkt 1 lit. c). Dotyczy to jednak wyłącznie przypadku, gdy ze względu na zdarzenia niezależne od podatnika lub w wyniku wyborów, jakie dokonuje, łączny okres opodatkowania 30 %/20 % stawką (w latach 2026 i 2027) nie będzie wynosił 12 miesięcy kalendarzowych.

Wymaga podkreślenia, że w projektowanym art. 38aa i art. 38ab jest mowa o „roku podatkowym”, jednak przepis ten znajdzie zastosowanie również w sytuacji, gdy w jedynym roku kalendarzowym (np. w 2027 r.) rozpocznie się więcej niż jeden rok podatkowy. W związku z tym odesłanie w przepisie do „roku podatkowego” należy, zgodnie z obowiązującymi zasadami wykładni, odczytywać jako odesłanie również do „lat podatkowych” – o ile taki przypadek będzie miał miejsce w określonym stanie faktycznym.

Analogiczne reguły znajdą zastosowanie w odniesieniu do opodatkowania 26 %/16 % stawką (projektowany art. 38aa ust. 1 pkt 2 lit. c i art. 38ab ust. 1 pkt 2 lit. c). Co do zasady, podatnik, który był utworzony przed 2026 r., będzie podlegał opodatkowaniu 26 %/16 % stawką w roku następującym (bezpośrednio) po roku podatkowym (latach podatkowych), za który ten podatnik był opodatkowany stawką wynoszącą 30 %/20 %. W typowych okolicznościach będzie to rok 2027 r., jednak biorąc pod uwagę możliwość wydłużania roku podatkowego i odroczenia w związku z tym opodatkowania 30 %/20 % stawką, należało przyjąć w projektowanym przepisie, że będzie to pierwszy rok podatkowy bezpośrednio następujący po roku podatkowym, w którym podatnik podlegał opodatkowaniu 30 %/20 % stawką przez pełne 12 miesięcy kalendarzowych. W przypadku natomiast gdy ten „pierwszy” rok, w którym podatnik podlegał opodatkowaniu 26 %/16 % stawką trwał krócej niż 12 miesięcy, będzie podlegał opodatkowaniu tą stawką w każdym kolejnym roku podatkowym następującym po tym „pierwszym” roku. Podatnik nie będzie obowiązany do stosowania stawki 26 % do kolejnego roku dopiero wówczas, gdy ustali, że w latach poprzednich łączny okres opodatkowania tą stawką wyniósł 12 miesięcy kalendarzowych,

Jak już zasygnalizowano wcześniej, odrębne reguły zostały wprowadzone w odniesieniu do podatnika rozpoczynającego działalność w trakcie 2026 r. albo 2027 r. W przypadku podatnika, który rozpocznie działalność np. listopadzie 2026 r., nie przewiduje się obowiązku objęcia tego podatnika opodatkowaniem przez pełne 12 miesiące kalendarzowe (niejako wstecz). Podatnik taki będzie opodatkowany przejściowo podwyższoną stawką wyłącznie w pierwszym roku podatkowym rozpoczętym w 2026 r. (w odniesieniu do 30 %/20 % stawki) oraz w 2027 r. (w odniesieniu do 26 %/16 % stawki).

Intencją ww. regulacji jest doprowadzenie do sytuacji, w której, jeżeli nie wszyscy, to zdecydowana większość podatników zastosuje w całym 2026 r. stawkę w wysokości 30 %/20 % i w całym 2027 r. stawkę w wysokości 26 %/16 %, bez konieczności stosowania dodatkowych reguł szczególnych zaproponowanych w tym przepisie.

Ponadto ustawa (dodawany art. 38aa ust. 2; art. 1 pkt 3 nowelizacji) przewiduje regulacje określające szczegółowe zasady dostosowujące wysokość zaliczek do zmieniających stawek podatku w przypadku wpłacania przez ww. podmioty zaliczek miesięcznych na zasadach określonych w art. 25 ust. 6-6a ustawy o CIT, tj. w przypadku wpłacania tzw. „zaliczek uproszczonych”. Zdecydowano o objęciu tą regulacją wyłącznie podatników innych niż określonych w art. 19 ust. 1 pkt 4 ustawy o CIT z dwóch powodów: (i) w przypadku tych

podatników wyliczanie nowych wartości zaliczek uproszczonych mogłoby stanowić nadmierną komplikację o charakterze administracyjnym, a po drugie (ii) ich status i wielkość nie uzasadnia pobierania zwiększonych kwot podatku już w trakcie roku (ponadto można założyć, że podmioty te rzadziej korzystają z zaliczek uproszczonych, z uwagi na mniejsze nominalnie różnice w poziomie dochodów w poszczególnych latach).

W przypadku podatników, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 4 ustawy o CIT w okresie zastosowania przepisów epizodycznych stosuje się odpowiednio przepisy ogólne (art. 25 ust. 1f i 1g; art. 1 pkt 2 lit. a nowelizacji). Oznacza to, że za miesiące/kwartały, w którym próg określony w art. 25 ust. 1g nie został przekroczony, podatnicy ci stosują stawkę określoną przepisami epizodycznymi – 20 %/16 %, a do momentu przekroczenia tego progu stosują stawkę określoną przepisami epizodycznymi dla podatników, o których mowa w art. 19 ust. 1 pkt 3 – 30 %/26 %.

III. Zmiany w ponif z uwzględnieniem przepisów przejściowych

Ustawa wprowadza także zmiany (art. 2 nowelizacji) w ustawie o ponif polegające na obniżeniu stawki tego podatku w odniesieniu do podatników, o których mowa w art. 4 pkt 1–4 tej ustawy.

Regulacje te wejdą w życie 1 stycznia 2027 r., kiedy to obowiązująca obecnie stawka ponif ulegnie obniżeniu o 10 %. Docelowy poziom obniżenia zacznie obowiązywać od 2028 r. i będzie to obniżenie obecnie obowiązującej stawki o 20 %.

W odniesieniu do tej grupy podatników (tj. banki krajowe, oddziały banków zagranicznych, oddziały instytucji kredytowych oraz spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe) oznacza to zmianę:

- w 2027 r. z podatku wynoszącego 0,0366 % podstawy opodatkowania na podatek wynoszący 0,0329% podstawy opodatkowania;
- od 2028 r. z podatku wynoszącego 0,0366 % podstawy opodatkowania na podatek wynoszący 0,0293 % podstawy opodatkowania.

IV. Przegląd funkcjonowania

Art. 4 ustawy przewiduje przeprowadzenie w ciągu trzech lat od dnia jej wejścia w życie przeglądu funkcjonowania przepisów ustawy o CIT w zakresie zmian wprowadzonych ustawą. Przegląd ten polegać będzie na analizie skutków obowiązywania zmienionych stawek, w tym ich wpływie na sytuację sektora finansowego, w szczególności sektora bankowego.

V. Przepis przejściowy i wejście w życie

W art. 3 zawarto „typowy” przepis przejściowy odnoszący się do podatników podatku CIT z innym rokiem niż kalendarzowy (a precyzyjniej z rokiem podatkowym, który nie kończy się w dniu 31 grudnia 2025 r.). Zgodnie z tym przepisem do zakończenia tego roku podatkowego podatnik będzie stosował zasady dotychczasowe (19 %/9 % stawkę podatku).

Przepis ten ma na celu zapewnienie ciągłości i stabilności rozliczeń podatkowych dla podatników, których rok podatkowy rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2026 r., a zakończy się po dniu 31 grudnia 2025 r. Przykładowo, jeżeli rok podatkowy podatnika trwa od 1 lipca 2025 r. do 30 czerwca 2026 r., oznacza to, że do 30 czerwca 2026 r. podatnik taki będzie

stosował przepisy ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych w brzmieniu dotychczasowym (a zatem stawkę 19 %/9 %). Dopiero od kolejnego roku podatkowego (bezpośrednio po nim następującego), czyli od 1 lipca 2026 r., podatnik będzie zobowiązany do stosowania nowych stawek.

Zgodnie z art. 5 projektowanej ustawy zmiany dotyczące ustawy o CIT (art. 1 projektowanej ustawy) wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r., a zmiany dotyczące ponif (art. 2 projektowanej ustawy) wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

Należy podkreślić, iż projektowane przepisy nie wiążą się koniecznością istotnego dostosowania się podatników pod kątem „organizacyjnym”, w tym w szczególności w zakresie dostosowania systemów IT. Zmianie ulegają bowiem wyłącznie stawki podatku. Tym samym poziom skomplikowania procesu implementacji nowych przepisów przez podatników należy uznać za znikomy. Z tego względu nie ma uzasadnienia do zastosowania okresu *vacatio legis* dłuższego niż miesięczny (który to okres na gruncie podatków dochodowych wyprowadzany jest z art. 2 Konstytucji RP). Ważny interes publiczny wymaga wejścia w życie tych zmian już od 1 stycznia 2026 r.

VI. Dodatkowe informacje

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej i nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt nie stwarza zagrożeń korupcyjnych.

Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Jarosław Neneman Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Jarosław Szatański Dyrektor Departamentu Podatków Dochodowych w Ministerstwie Finansów, tel. (22) 694-42-61 e-mail: Sekretariat.DD@mf.gov.pl	Data sporządzenia 26 września 2025 r. Źródło: Inicjatywa własna Nr w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD288
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Agresja Rosji na Ukrainę oraz wywołana nią destabilizacja sytuacji politycznej na Wchodzie Europy skutkuje niespotykaną dotąd koniecznością pozyskiwania dodatkowych środków w celu finansowania zwiększenia modernizacji i rozbudowy polskiej armii.

Osiągnięcie powyższych celów oznacza konieczność zapewnienia dodatkowych źródeł finansowania. Realizacja przyjętych założeń będzie skutkować możliwością dalszego podtrzymania podwyższonych wydatków na ww. cele.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt przewiduje zmiany w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 278, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o CIT”, oraz w ustawie z dnia 15 stycznia 2016 r. o podatku od niektórych instytucji finansowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 623), zwanej dalej „ustawą o ponif”.

W zakresie ustawy o CIT, proponowane zmiany polegają na podwyższeniu stawki CIT w odniesieniu do podatników będących:

- bankami krajowymi i bankami zagranicznymi w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 1646, z późn. zm.),
- instytucjami kredytowymi w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 17 Prawa bankowego oraz
- spółdzielczymi kasami oszczędnościowo-kredytowymi w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 379, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o SKOK”.

Planowane podwyższenie przewiduje, że w przypadku ww. podmiotów podatek, z uwzględnieniem zastrzeżeń przewidzianych ustawą o CIT (odnoszących się do specyficznych stanów faktycznych w zakresie długości roku podatkowego), wynosić będzie:

- w roku podatkowym rozpoczynającym się w 2026 r. – 30 % podstawy opodatkowania;
- w roku podatkowym rozpoczynającym się w 2027 r. – 26 % podstawy opodatkowania;
- w roku podatkowym rozpoczynającym się w 2028 r. i latach kolejnych – 23 % podstawy opodatkowania.

W przypadku wpłacania przez ww. podmioty zaliczek miesięcznych na zasadach określonych w art. 25 ust. 6-6a ustawy o CIT (tzw. zaliczki uproszczone) zmiana zakłada, że będą one obowiązane do ich wpłaty w wysokości kwoty określonej zgodnie z tymi przepisami dostosowanej do różnicy w stawkach podatku między bieżącym rokiem podatkowym, a rokiem który był podstawą do ustalenia wysokości uproszczonych zaliczek miesięcznych.

Powyższe zmiany dostosowano odpowiednio do sytuacji ww. podatników stosujących dotychczas regulację, o której mowa w art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy o CIT. W odniesieniu do tych podatników stawkę podatku określono na 13% podstawy opodatkowania. Oznacza to, że dla tej grupy podmiotów planowane podwyższenie, z uwzględnieniem zastrzeżeń przewidzianych ustawą o CIT (odnoszących się do specyficznych stanów faktycznych w zakresie długości roku podatkowego), wynosić będzie:

- w roku podatkowym rozpoczynającym się w 2026 r. – 20 % podstawy opodatkowania;
- w roku podatkowym rozpoczynającym się w 2027 r. – 16 % podstawy opodatkowania;
- w roku podatkowym rozpoczynającym się w 2028 r. i latach kolejnych – 13 % podstawy opodatkowania

Podatnicy ci nie zostali objęci opisaną powyżej zmianą dotyczącą zasad wpłacania zaliczek uproszczonych z dwóch powodów: (i) w przypadku tych podatników wyliczanie nowych wartości zaliczek uproszczonych mogłoby stanowić

nadmierną komplikację o charakterze administracyjnym, a po drugie (ii) ich status i wielkość nie uzasadnia pobierania zwiększonych kwot podatku już w trakcie roku (ponadto można założyć, że podmioty te rzadziej korzystają z zaliczek uproszczonych, z uwagi na mniejsze nominalnie różnice w poziomie dochodów w poszczególnych latach). Dostosowano jednak zasady wpłaty przez te podmioty zaliczek uproszczonych (odpowiednio do stawek podatku wprowadzanych ustawą).

W zakresie ustawy o ponif, przewiduje się, że w odniesieniu do podatników, o których mowa w art. 4 pkt 1–4 ustawy o ponif, obniżeniu ulegnie obowiązująca obecnie stawka ponif – w 2027 r. o 10 %, a od 2028 r. o 20 %. W odniesieniu do tej grupy podatników (banki krajowe, oddziały banków zagranicznych, oddziały instytucji kredytowych oraz spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe) oznacza to zmianę:

- w 2027 r. z podatku wynoszącego 0,0366 % podstawy opodatkowania na podatek wynoszący 0,0329 % podstawy opodatkowania;
- od 2028 r. z podatku wynoszącego 0,0366 % podstawy opodatkowania na podatek wynoszący 0,0293 % podstawy opodatkowania.

Projekt przewiduje również inne zmiany o charakterze dostosowawczym związane z proponowaną zmianą.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Od 2023 roku, na tle wysokich deficytów fiskalnych i presji wynikających z uwarunkowań polityczno-ekonomicznych, reakcją wielu rządów europejskich było wprowadzenie nowych podatków od banków. Wyróżnić można cztery nurty: (1) wprowadzenie opodatkowania podmiotów z sektora bankowego po raz pierwszy, (2) reformę obowiązującego już wcześniej opodatkowania, (3) zastąpienie istniejącego wcześniej podatku nowym, bądź (4) dodanie kolejnego podatku skierowanego na sektor bankowy.

Podatki wprowadzone w UE odznaczają się znaczną różnorodnością w ich konstrukcji pod względem podstawy opodatkowania, stawek, okresu obowiązywania i ciężaru fiskalnego. Każdorazowo jednak są one dodatkową daniną ukierunkowaną m.in. na banki, które korzystały lub jeszcze korzystają na podwyższonych stopach procentowych - skutku prowadzonej przez banki centralnej restrykcyjnej polityki monetarnej.

W zakresie CIT rozwiązanie analogiczne do proponowanego zostało wprowadzone m.in. na **Słowacji**, gdzie stawka dodatkowego CIT dla banków wyniosła 30% w 2024 r. i jest zmniejszana corocznie o 5 punktów procentowych, do osiągnięcia 15 % w 2027 r. Podkreślenia wymaga, że jest to podatek płacony ponad standardowy CIT w wysokości 15 %.

Belgia podniosła podatek od niektórych zobowiązań bankowych do poziomu 0,17 %, z wcześniejszych 0,13 % (chodzi o „zobowiązania wobec klientów” – głównie depozyty, stanowiące około 2/3 całkowitych zobowiązań banków belgijskich). W przyszłości Belgia zamierza utrzymywać ustalony cel budżetowy – corocznie dostosowując stawki podatku w zależności od zmian poziomu zobowiązań bankowych, by utrzymać stały poziom dochodów.

Niderlandy podniosły podatek bankowy do 0,06 % od zobowiązań krótkoterminowych (poniżej 1 roku) oraz do 0,03 % od zobowiązań długoterminowych (powyżej 1 roku), z wcześniejszych odpowiednio 0,04 % i 0,02 %. Zobowiązania w formie depozytów oraz kapitału własnego są wyłączone z opodatkowania.

W obu przypadkach wprowadzone zmiany mają charakter stały.

Czechy wprowadziły na okres trzech lat (2023–2025) podatek ze stawką 60 % od „nadmiarowych” zysków banków dla banków z bieżącym dochodem odsetkowym netto w wysokości co najmniej 50 mln CZK lub dochodem odsetkowym netto w wysokości co najmniej 6 mld CZK osiągniętym w 2021 r. Nadmiarowe zyski są definiowane jako te przekraczające w danym roku 120 % średniego poziomu z lat 2018–2021.

Węgry wprowadziły w 2022 roku podatek w wysokości 10% od przychodu netto banków (marży odsetkowej i przychodów z opłat), który obniżono do 8 % w pierwszej połowie 2023 r. Następnie, od drugiej połowy 2023 r. oraz w 2024 r., podatek przyjął formę progresywną względem przychodów banków, z maksymalną stawką krańcową na poziomie 30 %. W 2024 roku Węgry umożliwiają bankom odliczenie od podatku nadzwyczajnego 10 % wzrostu portfela obligacji skarbowych, do maksymalnie 50 % całkowitego zobowiązania podatkowego danego banku.

Rumunia wprowadziła 2 % podatek od przychodu netto banków (określanego jako „obróć”) na lata 2024 i 2025, który spadnie do 1 % w 2026 r. i na tym poziomie ma zostać utrwalony na stałe.

Hiszpania wprowadziła dodatkową stawkę podatkową w wysokości 4,8 punktu procentowego od wyniku odsetkowego netto i prowizji netto banku na lata 2023–2027, który w 2024 r. został przedłużony w zmienionej formie od 2025 r. do 2027 r. ze stawką od 1 % do 7 % w zależności od wolumenu dochodu z kredytów. Podatek ten nakładany jest ponad CIT bankowy, który już jest o 5 punktów procentowych wyższy niż ogólny CIT.

Źródło: Morgan Maneely, and Lev Ratnovski. "Bank Profits and Bank Taxes in the EU", IMF Working Papers 2024, 143 (2024), accessed August 14, 2025, <https://doi.org/10.5089/9798400281198.001> , ze zmianami zgodnie z:
1) <https://www.forvismazars.com/cz/en/insights/newsletters/tax-newsletters/tax-newsletter-archive/windfall-tax#:~:text=The%20windfall%20tax%20rate%20is,of%20applying%20the%20imputation%20method.>
2) <https://www.vitallaw.com/news/spain-to-extend-bank-windfall-tax/gdn01168558?refURL=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F#>.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt			
Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Banki krajowe w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 1 Prawa bankowego	518	KNF	Zwiększenie obciążenia z tytułu CIT i zmniejszenie obciążenia z tytułu podatku od niektórych instytucji finansowych.
Banki zagraniczne w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 2 Prawa bankowego oraz instytucje kredytowe w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 17 Prawa bankowego / oddziały tych podmiotów	33	KNF	Zwiększenie obciążenia z tytułu CIT i zmniejszenie obciążenia z tytułu podatku od niektórych instytucji finansowych.
Spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe w rozumieniu art. 2 ustawy o SKOK	18	Dane ogólnodostępne	Zwiększenie obciążenia z tytułu CIT i zmniejszenie obciążenia z tytułu podatku od niektórych instytucji finansowych.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji	
W odniesieniu do projektu nie były prowadzone konsultacje poprzedzające jego przygotowanie, tzw. pre-konsultacje publiczne. Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz.677) oraz stosownie do § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.), projekt ustawy podlega udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. W ramach konsultacji publicznych projekt zostanie przekazany następującym organizacjom: 1. Związek Banków Polskich 2. Polski Instytut Ekonomiczny 3. Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa 4. Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami 5. Izba Domów Maklerskich 6. Business Centre Club 7. Konfederacja „Lewiatan” 8. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców 9. Krajowa Rada Doradców Podatkowych 10. Krajowy Związek Banków Spółdzielczych 11. Krajowa Izba Gospodarcza 12. Polska Rada Biznesu 13. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości 14. Polska Fundacja Rozwoju 15. Międzynarodowe Stowarzyszenie Podatkowe IFA 16. Polska Izba Ubezpieczeń 17. Rada Dialogu Społecznego W celu zaopiniowania projekt otrzymają: 1. Komisja Nadzoru Finansowego 2. Narodowy Bank Polski Zakłada się, że konsultacje projektu ustawy będą trwały 2 tygodnie i rozpoczną się w III kwartale 2025 r. Wyznaczenie dwutygodniowego terminu podyktowane jest pilnym charakterem projektowanych zmian oraz nieznaczną objętością projektu ustawy. Podsumowanie wyników konsultacji zostanie przedstawione po ich zakończeniu w Raporcie z konsultacji.	
6. Wpływ na sektor finansów publicznych	
	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]

(ceny stałe z 2025 r.)	0 2025	1 2026	2 2027	3 2028	4 2029	5 2030	6 2031	7 2032	8 2033	9 2034	10 2035	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	6 600	4 700	1 800	1 300	1 400	1 400	1 500	1 600	1 500	1 600	23 400
budżet państwa	0	6 600	4 700	1 800	1 300	1 400	1 400	1 500	1 600	1 500	1 600	23 400
CIT	0	6 600	5 400	3 300	3 000	3 100	3 200	3 300	3 400	3 400	3 500	38 200
PONIF	0	0	-700	-1 500	-1 700	-1 700	-1 800	-1 800	-1 800	-1 900	-1 900	-14 800
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fundusz Solidarnościowy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	6 600	4 700	1 800	1 300	1 400	1 400	1 500	1 600	1 500	1 600	23 400
budżet państwa	0	6 600	4 700	1 800	1 300	1 400	1 400	1 500	1 600	1 500	1 600	23 400
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fundusz Solidarnościowy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	Projektowane rozwiązania wpłyną na wzrost dochodów budżetu państwa. Proponowane rozwiązania pozostaną neutralne dla jednostek samorządu terytorialnego. Zgodnie bowiem z ustawą z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1572, z późn. zm.) podstawą do ustalania dochodów tych jednostek – począwszy od 1 stycznia 2025 r. – stanowią dochody podatników prowadzących działalność na terenie danej jednostki. Zmiany wprowadzane projektowaną ustawą (podwyższenie stawek CIT) nie mają wpływu na wysokość dochodów podatników. Projektowane rozwiązania pozostaną bez wpływu na wydatki sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Zaproponowane w projekcie rozwiązanie w zakresie podwyższenia stawek CIT wpłynie na wzrost dochodów podatkowych w 2026 r. poprzez dodatkowy wpływ z tytułu CIT w wysokości około 6,6 mld zł. Podstawę do określenia skutków finansowych stanowiły dane publikowane przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny w materiale <i>Sytuacja Finansowa w sektorze bankowym wg stanu na 31 grudnia 2024 r. dotyczące rachunku zysków i strat</i> (wg stanu na 12.2024 wynik przed opodatkowaniem wynosił 53 mld zł, a po opodatkowaniu 40,6 mld zł, co daje kwotę 12,4 mld zł)¹. Dane zostały skonfrontowane z danymi podatkowymi dotyczącymi największych podmiotów sektora bankowego. I tak podatek należny CIT tych podmiotów za 2024 r. wyniósł około 11 mld zł (za 2023 r. – 11,3 mld zł). Wpływy od tych podmiotów w 2024 r. wyniosły 13,6 mld zł. Dokonując oszacowania, przyjęto też założenie, że skutki projektowanych zmian będą dotyczyć już wpłat realizowanych w 2026 r. Podstawą szacowania skutku dla tego roku stanowiła kwota podatku z tytułu podwyższenia stawki CIT o 11 pkt procentowych dla tych podmiotów (7,2 mld zł). Z uwagi na przypadające terminy płatności zaliczek dla pierwszego roku obowiązywania regulacji przyjęto 11/12 tej kwoty (tj.: 7,2 mld zł/12*11). Skutki finansowe dla poszczególnych lat zostały oszacowane w odniesieniu do stanu prawnego z roku bazowego (2025). Podstawą do szacowania skutków w podatku od niektórych instytucji finansowych były dane dotyczące planowanych wpływów z tytułu tego podatku płaconego przez banki. Planuje się, że w 2027 r. wpływy z tego podatku wg obecnego stanu prawnego wyniosą ok. 7,2 mld zł. Uwzględniając powyższą prognozę, skutek obniżenia o 10 % obowiązującej obecnie stawki ponif dla 2027 r. wyniesie ok. – 700 mln zł.											

¹ <https://bfg.pl/o-nas/publikacje/sytuacja-w-sektorze-bankowym/>

		Szacując skutki budżetowe uwzględniono wskaźniki makroekonomiczne określone w Wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą szacowania skutków finansowych projektowanych ustaw (Aktualizacja – lipiec 2025 r.).						
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2025 r.)	duże przedsiębiorstwa	0	-6 600	-4 700	-1 800	-1 400	-1 600	-23 400
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Projektowane zmiany z jednej strony spowodują zwiększenie obciążeń podatkowych podmiotów z sektora bankowego. Natomiast z drugiej strony przyczynią się do bardziej zrównoważonego rozłożenia tych obciążeń pomiędzy różne branże, co wpłynie pozytywnie na konkurencyjność przedsiębiorstw. Wejście w życie nowelizacji nie będzie jednak miało bezpośredniego wpływu na sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw. Nie przewiduje się też bezpośredniego wpływu planowanych rozwiązań na sytuację ekonomiczną rodzin i obywateli, w tym osób starszych i niepełnosprawnych.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń, zostały omówione w pkt 6.						
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☒ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy				
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: zwiększenie obowiązków informacyjnych				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
Komentarz: Proponowane zmiany nie spowodują wzrostu obciążeń administracyjnych u podmiotów objętych regulacją, ponieważ ich realizacja odbywać się będzie w ramach istniejących obowiązków sprawozdawczych i płatniczych nałożonych na podatników CIT.								
9. Wpływ na rynek pracy								
Proponowane regulacje nie mają bezpośredniego wpływu na rynek pracy.								
10. Wpływ na pozostałe obszary								
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe			☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:			☐ informatyzacja ☐ zdrowie		
Omówienie wpływu		Planowane zmiany nie mają wpływu na pozostałe obszary.						
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego								
Przepisy ustawy wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.								

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?
Przewidziano dokonanie przeglądu funkcjonowania przepisów ustawy w ciągu 3 lat od jej wejścia w życie, w tym na podstawie analizy ogólnodostępnych dokumentów organów państwowych (KNF, NBP). Wpływy podatkowe, w tym z tytułu CIT i podatku od niektórych instytucji finansowych, podlegają bieżącej analizie.
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)
Brak załączników.

RAPORT Z KONSULTACJI PUBLICZNYCH I OPINIOWANIA
projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych
i ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych
(UD288)

Zakres projektu:
zmiana stawki CIT i PONIF dla określonych podmiotów z sektora bankowego

19 września 2025 r.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych i ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych (UD288) ma na celu wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych¹, „**ustawa o CIT**” zmierzających do zwiększenia płaconego podatku przez określone podmioty z sektora bankowego, przy jednoczesnym dostosowaniu obciążenia wynikającego z ustawy z dnia 15 stycznia 2016 r. o podatku od niektórych instytucji finansowych² („**ustawa o ponif**”).

Przebieg konsultacji publicznych i opiniowania

Zgodnie z § 36 ust. 1 i § 38 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806 oraz z 2025 r. poz. 408) projekt skierowano do konsultacji publicznych i opiniowania.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa³ oraz stosownie do § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Konsultacje publiczne i opiniowanie projektu odbyły się w dniach od 29 sierpnia do 12 września 2025 r.

Projekt ustawy skierowano do zaopiniowania następującym organom administracji rządowej i innym organom oraz instytucjom państwowym, których zakresu działania dotyczył projekt:

1. Prezes Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego
2. Prezes Narodowego Banku Polskiego

Spośród powyższych instytucji i organów, uwagi zgłosiły wszystkie podmioty.

Ponadto, w ramach konsultacji publicznych projekt został przekazany następującym organizacjom:

1. Związek Banków Polskich
2. Polski Instytut Ekonomiczny

¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 278, z późn. zm.

² Dz. U. z 2023 r. poz. 623.

³ Dz. U. z 2025 r. poz. 677 z późn. zm.

3. Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa
4. Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami
5. Izba Domów Maklerskich
6. Business Centre Club
7. Konfederacja „Lewiatan”
8. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców
9. Krajowa Rada Doradców Podatkowych
10. Krajowa Izba Gospodarcza
11. Polska Rada Biznesu
12. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
13. Polska Fundacja Rozwoju
14. Międzynarodowe Stowarzyszenie Podatkowe IFA
15. Polska Izba Ubezpieczeń
16. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
17. Stowarzyszenie Księgowych w Polsce – Zarząd Główny
18. Izba Pracodawców Polskich
19. Fundacja Rozwoju Rachunkowości w Polsce
20. Instytut Finansów Publicznych
21. Organizacja Pracodawców Rada Przedsiębiorców

Spośród powyższych organizacji uwagi do projektu ustawy zgłosił Związek Banków Polskich, Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa, Izba Domów Maklerskich, Konfederacja „Lewiatan”, natomiast Polska Izba Ubezpieczeń oraz Stowarzyszenie Księgowych w Polsce poinformowali o braku uwag. Ponadto, uwagi w toku konsultacji publicznych zgłosił Krajowy Związek Banków Spółdzielczych, Związek Przedsiębiorców Finansowych, zaś Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie” poinformowała o braku uwag.

Tabelaryczne zestawienie zgłoszonych uwag

Ponadto poniżej zamieszczamy zwięzłe, tabelaryczne zestawienie wszystkich zgłoszonych uwag wraz z informacją co do ich uwzględnienia.

Jednostka redakcyjna Projektu	Podmiot zgłaszający stanowisko	Stanowisko podmiotu	Stanowisko MF
Uwagi dotyczące trwałego charakteru zmian i objętych nimi podmiotów			
Art. 1 pkt 1	ZBP	W ocenie sektora bankowego akceptacja dla działań nadzwyczajnych nie powinna obejmować rozwiązań nakładanych wyłącznie na jedną branżę, w szczególności o charakterze trwałym bez określonego horyzontu czasowego. W sytuacjach wyjątkowych można uzasadnić wprowadzenie dodatkowych obciążeń fiskalnych, jednak powinny one mieć charakter tymczasowy.	Uwaga częściowo uwzględniona. Dodano przepisy przewidujące przegląd funkcjonowania przepisów ustawy o CIT w zakresie zmian wprowadzonych projektowaną ustawą w ciągu 3 lat od wejścia w życie ustawy.
Art. 1 pkt 1	Izba Domów Maklerskich	Zasadne byłoby powiązanie daniny z wynikiem przekraczającym wieloletnią średnią oraz wprowadzenie horyzontu czasowego z obowiązkowym przeglądem.	
Art. 1 pkt 1	NBP	Projektowane zmiany podatkowe mają charakter trwały, natomiast uzasadniane są w znacznej mierze bieżącą sytuacją sektora bankowego. Tymczasem długoletnie obserwacje wskazują, że wyniki sektora bankowego charakteryzują się wysoką cyklicznością i są silnie powiązane z sytuacją gospodarczą, w tym z poziomem stóp procentowych.	
Art. 1 pkt 1	ZBP	Ograniczenie wprowadzenia wyższej stawki podatku dochodowego tylko jako rozwiązania czasowego, z wyraźnym horyzontem powrotu do obecnej 19% stawki podatku lub alternatywnie o wprowadzenie wyższej stawki podatku dochodowego od osób prawnych dla wszystkich branż gospodarki z zapewnieniem finansowania tymi wpływami dedykowanego funduszu obronnego lub wydatków zbrojeniowych.	
Art. 1 pkt 1	ZBP	Nie rozumiemy i nie akceptujemy tak wysokiego obciążenia sektora bankowego przy jego niższej rentowności aktywów, podczas gdy wiele innych branż cieszy się mniejszym obciążeniem fiskalnym.	Uwaga nieuwzględniona. Proponowane zmiany są częścią szerszych działań w ramach prowadzonej polityki finansowej. Jak wskazano w uzasadnieniu projektu wynikają ze zwiększonych potrzeb budżetowych w związku m.in. z wydatkami na obronność. W ocenie projektodawców sektor bankowy ma wystarczającą zdolność do udźwignięcia dodatkowych obciążeń ze względu na
Art. 1 pkt 1	ZBP	Koncepcja wprowadzenia trwale wyższej stawki podatku dochodowego tylko dla jednej branży gospodarki budzi także zasadnicze zastrzeżenie prawne. Rozwiązanie wprowadzające odmienny reżim podatkowy wobec jednej branży i uzasadniane głównie wysokością osiągniętych w ostatnich latach zysków przez sektor bankowy oraz potrzebą zwiększenia wydatków na obronność	

		musi być przeanalizowane pod kątem zgodności projektu z Konstytucją RP oraz z prawem Unii Europejskiej. Musi to być uczynione w szczególności w świetle konstytucyjnej: zasady równości i powszechności opodatkowania (art. 32 i 84 Konstytucji RP), zasady proporcjonalności i wolności działalności gospodarczej (art. 22 i art. 31 ust. 3 Konstytucji RP).	bezprecedensowe zyski. Ponadto należy zauważyć, iż proponowane działanie wpisuje się w kierunek polityki innych państw UE. Od 2023 r. prawie połowa krajów UE (12 z 27) wprowadziła tego rodzaju rozwiązania, w tym obok istniejących podwyższonych stawek CIT dla sektora bankowego np. w przypadku Hiszpanii, gdzie wprowadzono dodatkową opłatę obok 30% stawki CIT dla instytucji kredytowych, wyższej od standardowej stawki 25%). Od 2026 roku stawka CIT wzrośnie z obecnych 19% do 30%. W 2027 roku spadnie do 26%, a od 2028 roku docelowo spadnie do 23%. Równocześnie od 2027 roku stawka PONIF zostanie obniżona o 10%, tj. ze stawki 0,0366% do stawki 0,0329%, a docelowo od 2028 roku wyniesie 0,0293% (obniżenie obecnie obowiązującej stawki PONIF o 20%). Tym samym, proponowane rozwiązanie ma <i>de facto</i> charakter przejściowy, bowiem począwszy od 2028 r. wprowadzane rozwiązania zasadniczo będą się równoważyć, jeśli chodzi o poziom obciążeń sektora bankowego (w scenariuszu wskazanym w OSR będzie to kwota stanowiąca poniżej 25% obciążenia za 2026 r.). Nie bez znaczenia w kontekście podniesionych uwag jest też fakt, iż tylko podmioty objęte projektowaną regulacją są uprawnione do wykonywania określonych czynności (czynności bankowe), co ma bezpośrednie przełożenie na możliwość generowania przez nie zysku (dochodu). Który ma być objęty wyższą stawką CIT.
Art. 1 pkt 1	KZBS	Ujednolicenie stawek podatku dochodowego od osób prawnych CIT wobec wszystkich płatników (z wyłączeniem nie kwalifikujących się do płacenia podatku bankowego), na poziomie 23%, bez podnoszenia na 30% i 26%.	
Art. 1 pkt 1	KZBS	Objęcie stawką podatku dochodowego od osób prawnych CIT wszystkich podmiotów finansowych, o których mowa w art. 4 ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych (z wyłączeniem nie kwalifikujących się do płacenia podatku bankowego), na poziomie 23%, bez podnoszenia na 30% i 26%.	
Art. 1 pkt 1	ZBP	W orzecznictwie TSUE podkreślano, że środki podatkowe – nawet jeśli stosowane formalnie w sposób jednolity – mogą naruszać traktaty, jeżeli utrudniają inwestycje transgraniczne lub zakłócają konkurencję na rynku wewnętrznym (m.in. wyrok w sprawie Komisja przeciwko Węgrom, C-476/10; wyrok w sprawie Hervis Sport, C-385/12). Podobnie w sprawach Vodafone (C-75/18) i Tesco Global (C 323/18) Trybunał wskazał, że podatki sektorowe są dopuszczalne wyłącznie wtedy, gdy opierają się na obiektywnych i neutralnych kryteriach oraz nie wywołują asymetrycznych skutków konkurencyjnych. W świetle tego orzecznictwa, projektowane przepisy – nakładając wyższy CIT wyłącznie na banki działające w Polsce – mogą być uznane za naruszające art. 49 i 63 TFUE.	
Art. 1 pkt 1	Izba Domów Maklerskich	Propozycja objęcia podwyżką stawki także dużych podmiotów spoza finansów, które mają wysoką marżowość, ponadprzeciętne zyski lub bardzo duże obroty.	Uwaga nieuwzględniona. Nieporównywalny jest status instytucji spoza sektora finansowego do tych z sektora między innymi z uwagi na to, że te drugie często działają w warunkach wyjątkowej ochrony, posiadają inną pozycję w gospodarce.
Uwagi dotyczące stabilności i bezpieczeństwa sektora finansowego			

Art. 1 pkt 1	UKNF	Zwiększenie obciążeń fiskalnych w świetle ostatnich i spodziewanych dalszych obniżek stóp procentowych będzie miało skumulowany negatywny wpływ na rentowność banków.	Uwaga nieuwzględniona. Projekt nie przewiduje negatywnego wpływu na rentowność podmiotów z sektora bankowego. Obecnie krajowe banki wykazują wysoką zdolność do absorpcji strat i ciągłości świadczenia usług, nawet w pesymistycznych scenariuszach testów warunków skrajnych.
Art. 1 pkt 1	ZBP	Trzeba przypomnieć w tym miejscu, że sektor bankowy w Polsce odpowiada za 87% zewnętrznego finansowania w naszej gospodarce. Ograniczenie potencjału wzrostu funduszy własnych banków na skutek wyraźnego zwiększenia skali opodatkowania tych podmiotów będzie wpływać na mniejsze możliwości finansowania gospodarki, w tym także na możliwość finansowania dużych projektów inwestycyjnych, gdyż limity dużych zaangażowań będą skutecznie hamować możliwość udzielania kredytów (dla takich sektorów jak energetyka, logistyka, transport). Dążeniem rządu powinno być raczej wspieranie wzrostu funduszy własnych banków w dobie spodziewanego zwiększonego zapotrzebowania na finansowanie inwestycji strukturalnych w Polsce. Nasze szacunki wskazują, że zaproponowane rozwiązanie podatkowe doprowadzi do trwałego obniżenia potencjału finansowania polskiej gospodarki przez banki o ok. 125 mld zł i utrata ta nie będzie mogła być zrównoważona w inny sposób.	Uwaga nieuwzględniona. Projektowane zmiany nie powinny przynieść takiego skutku. Od 2026 roku stawka CIT wzrośnie z obecnych 19% do 30%. W 2027 roku spadnie do 26%, a od 2028 roku docelowo spadnie do 23%. Równocześnie od 2027 roku stawka PONIF zostanie obniżona o 10%, tj. ze stawki 0,0366% do stawki 0,0329%, a docelowo od 2028 roku wyniesie 0,0293% (obniżenie obecnie obowiązującej stawki PONIF o 20%). Proponowane rozwiązanie ma <i>de facto</i> charakter przejściowy, bowiem począwszy od 2028 r. wprowadzane rozwiązania zasadniczo będą się równoważyć, jeśli chodzi o poziom obciążeń sektora bankowego (w scenariuszu wskazanym w OSR będzie to kwota stanowiąca poniżej 25% obciążenia za 2026 r.). Przy czym należy zauważyć, iż przy założeniu spadających zysków banków wynikających z niższych stóp procentowanych różnica to może być jeszcze większa (aktywa z kolei mają tendencję rosnącą).
Art. 1 pkt 1	NBP	Warto wskazać, że banki nie mają pełnej swobody dysponowania zyskiem. Poza ograniczeniami wynikającymi z konieczności spełniania wymogów kapitałowych, polityka dywidendowa banków jest przedmiotem wytycznych Komisji Nadzoru Finansowego, która corocznie wskazuje każdej instytucji maksymalny, z punktu widzenia nadzoru, dopuszczalny poziom wypłaty dywidendy.	Uwaga nieuwzględniona. Projekt nie wpływa na regulację z zakresu swobody dysponowania zyskiem przez podmioty z sektora bankowego w szczególności dotyczące wymogów kapitałowych i norm ostrożnościowych. Jednocześnie projekt nie przewiduje regulacji, które w swym przedmiocie ograniczałyby sektorowi bankowemu możliwości budowania funduszy własnych, czy też tworzenia i dysponowania kapitałem. Przyjmując tą perspektywę (z uwagi) za takie ograniczenie
Art. 1 pkt 1	NBP	Z punktu widzenia stabilności finansowej podkreślić należy istotną rolę, jaką zyski banków odgrywają w zwiększaniu odporności i możliwości rozwojowych sektora bankowego. Zyski zatrzymane są podstawowym źródłem budowania funduszy własnych.	

Art. 1 pkt 1	NBP	Nadwyżka kapitałowa jest także istotna w kontekście odporności banków i bezpieczeństwa zgromadzonych w nich depozytów. Dlatego też w czasach dobrej sytuacji nadzorcy i regulatorzy zobowiązują banki do akumulowania zysku, a w czasie spowolnienia gospodarczego do wykorzystywania zgromadzonych funduszy. W 2024 r. Minister Finansów, kierując się rekomendacją Komitetu Stabilności Finansowej, nałożył na banki tzw. bufor antycykliczny w docelowej wysokości 2%. W efekcie banki do końca 2026 r. będą musiały ceteris paribus zatrzymać ponad 20 mld zł kapitałów na pokrycie tego wymogu.	można by uznać także fakt opodatkowania banków obecną stawką w wysokości 19%. Podkreślamy, że na obecny moment krajowe banki wykazują wysoką zdolność do absorpcji strat i ciągłości świadczenia usług, nawet w pesymistycznych scenariuszach testów warunków skrajnych. Ponadto znaczące nadwyżki kapitałowe w bankach tworzą przestrzeń dla rozwoju akcji kredytowej (są to analizy i wnioski nie tylko Ministerstwa Finansów, ale także Narodowego Banku Polskiego, które zostały sformułowane w raporcie o stabilności systemu finansowego, czerwiec 2025). W naszej ocenie umiarkowane i czasowe zwiększenie obciążeń podatkowych, w obecnej bardzo korzystnej sytuacji makroekonomicznej, nie stwarza ryzyka w zakresie ograniczenia akcji kredytowej, czy obniżenia zdolności banków do absorpcji potencjalnych szoków. Zaproponowana interwencja podatkowa jest skorelowana ze środowiskiem wysokich stóp procentowych. W naszej ocenie zasady sprawiedliwości społecznej wymagają, by w sytuacji ponadnormatywnych zysków wynikających z sytuacji makroekonomicznej i geopolitycznej, podmioty je osiągające w większym stopniu partycypowały w kosztach, które są powiązane z rzeczoną sytuacją, tutaj np. wydatki Państwa związane z koniecznością zwiększenia bezpieczeństwa. Zwracamy przy tym uwagę, co także zauważył NBP, że zyskowość polskich banków przewyższa średnią UE. Ponadto wskazujemy że zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów (Dz.U. 2024 poz. 1400) od 25 września 2025 r. wskaźnik bufora antycyklicznego wynosi 1%.
Art. 1 pkt 1	UKNF	Zyski banków są istotnym źródłem zwiększania ich bazy kapitałowej, a co za tym idzie – bezpieczeństwa deponentów, czy zdolności do finansowania gospodarki realnej.	Uwaga nieuwzględniona. Projekt nie przewiduje regulacji, które w swym przedmiocie ograniczyłaby sektorowi

		UKN wskazuje na wpływ podatku na możliwość finansowania przez banki gospodarki; wpływ podatku na możliwość zwiększenia bazy kapitałowej banków.	bankowemu możliwość tworzenia i dysponowania kapitałem. Projekt nie ingeruje w system gwarantowania depozytów w Polsce, ani nie ogranicza w swym przedmiocie możliwości sektora bankowego w zakresie bycia katalizatorem gospodarczym (nie ogranicza dróg pozyskiwania finansowania). Projekt w swym przedmiocie nie ogranicza możliwości realizacji podstawowych funkcji podmiotów z sektora bankowego w efekcie czego mogłoby dojść do zaburzenia jego bezpieczeństwa i stabilności.
Art. 1 pkt 1	UKNF	Zaproponowane w Projekcie ustawy zwiększanie stawki podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) może potencjalnie wywołać negatywne efekty dla bezpieczeństwa i stabilności polskiego sektora finansowego.	Podkreślenia wymaga, że konstrukcja podatku dochodowego od osób prawnych uwzględnia specyfikę funkcjonowania przedsiębiorstw z sektora bankowego (odnosi się do dochodu, a nie aktywów). Tym samym nie jest zasadne podnoszenie wobec niej argumentów aktualnych przy wprowadzaniu PONiF. . Obecnie krajowe banki wykazują wysoką zdolność do absorpcji strat i ciągłości świadczenia usług, nawet w pesymistycznych scenariuszach testów warunków skrajnych. Ponadto znaczące nadwyżki kapitałowe w bankach tworzą przestrzeń dla rozwoju akcji kredytowej (są to analizy i wnioski nie tylko Ministerstwa Finansów, ale także Narodowego Banku Polskiego, które zostały sformułowane w raporcie o stabilności systemu finansowego, czerwiec 2025). Umiarkowane i czasowe zwiększenie obciążeń podatkowych, w obecnej bardzo korzystnej sytuacji makroekonomicznej, nie stwarza ryzyka w zakresie ograniczenia akcji kredytowej, czy obniżenia zdolności banków do absorpcji potencjalnych szoków.
Art. 1 pkt 1	UKNF	Odkładane zyski zabezpieczają sektor bankowy przed materializacją nadzwyczajnych i groźnych czynników ryzyka na rynku bankowym. Obecnie rozwijają się nowe zagrożenia (ryzyko prawne związane z rozstrzygnięciami TSUE i orzecznictwem krajowym dotyczącymi stosowania WIBOR oraz sankcji kredytu darmowego), które mogą wymagać kolejnych, znaczących nakładów obciążających zyski i kapitały banków.	
Uwagi dotyczące oddziaływania na akcjonariuszy, konsumentów, przedsiębiorców			

Art. 1 pkt 1	Konfederacja „Lewiatan”	Nie można w sposób jednoznaczny ocenić kto w jakim stopniu poniesie – w sensie ekonomicznym - koszt podwyżki CIT.	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga rozumiana jest jako założenie do braku możliwości podejmowania zmian podatkowych. W interesie Ministerstwa Finansów leży zapewnienie stabilności i przewidywalności finansów publicznych i wymaga to podejmowania działań w zakresie polityki fiskalnej Państwa.
Art. 1 pkt 1	UKNF	Największe polskie banki notowane są na GPW w Warszawie, a ok. 1/3 wypłacanej przez nie dywidendy trafia do akcjonariuszy mniejszościowych. Akcje banków znajdują się także w portfelach funduszy emerytalnych. Wszyscy ci interesariusze realnie stracą po wprowadzeniu podwyższonej stawki CIT, a co za tym idzie część z nich zapłaci mniejszy podatek od zysków kapitałowych, co, jak się zdaje, należałoby również uwzględnić w Ocenie Skutków Regulacji do Projektu ustawy. Część kosztów związanych z podwyższoną stawką CIT zostanie uwzględniona w kalkulacji cen produktów i usług bankowych. Oznacza to przerzucenie części obciążeń fiskalnych na konsumentów i przedsiębiorców.	
Art. 1 pkt 1	NBP	Można obawiać się, że banki będą się starały przerzucić przynajmniej część zwiększonych obciążeń podatkowych na klientów poprzez wzrost kosztów kredytów i opłat oraz spadek oprocentowania oferowanego deponentom.	
Art. 1 pkt 1	Izba Domów Maklerskich	Okolo jedna czwarta akcjonariuszy banków to polscy inwestorzy. Dlatego Izba widzi ryzyko związane z koncentracją obciążeń podatkowych na jednym segmencie bankowym, co negatywnie wpływa na wartość akcji banków, które są w portfelach inwestorów, a tym samym ogranicza wartość ich oszczędności i skłonność do inwestowania.	
Art. 1 pkt 1	KZBS	Pogorszenie wyników finansowych utrudni realizację obowiązków kapitałowych określonych przez prawo bankowe i nadzór. Doświadczenia innych rynków pokazują, że słabsze kapitałowo banki reagują ograniczeniem akcji kredytowej lub poszukują oszczędności kosztem jakości usług, co w konsekwencji może zagrozić bezpieczeństwu depozytów i zaufaniu do systemu. Konsekwencje te dotkną bezpośrednio klientów, zwłaszcza rolników i małe firmy, dla których banki spółdzielcze są często jedynym wiarygodnym partnerem finansowym.	
Uwagi dotyczące oddziaływania na konkurencyjność podmiotów w sektorze			
Art. 1 pkt 1	ZBP	Propozycja wprowadzenia wyższej stawki podatku dochodowego w sposób trwały dla jednej tylko branży gospodarki prowadzi do zaburzenia równych warunków rynkowych i obniża konkurencyjność	Uwaga nieuwzględniona. Konkurencyjność banku zależy od wielu czynników m.in. jego

		sektora bankowego w Polsce, także względem konkurencji bezpośredniej ze strony banków zagranicznych dostarczających usług transgranicznych dla polskich klientów. Jak wspomnieliśmy wyżej, finansowanie dużych projektów zostanie prawdopodobnie przejęte przez banki zagraniczne, które działając na zasadzie tzw. paszportu licencji bankowej, nie zapłacą w Polsce nawet złotych CIT od osiągniętych na naszym rynku przychodów odsetkowych i prowizyjnych. Prowadzić to będzie też do wyższych cen usług oferowanych przez polskie banki lokalnym klientom (wyższe prowizje i opłaty, niższe oprocentowanie lokat) i do przedstawiania niesprawiedliwych porównań kosztów usług bankowych, w których polskie banki wyglądają niekorzystnie m.in. na skutek silnych fiskalnych obciążeń ich działalności.	efektywności operacyjnej, jakości obsługi klienta czy jakości i oferty produktów.
Art. 1 pkt 1	Konfederacja "Lewiatan"	Możliwe są negatywne skutki dla konkurencyjności polskich przedsiębiorców. Banki bez oddziału w Polsce działające w Polsce w oparciu o paszport europejski, nie są płatnikami CIT w Polsce. Tak istotna podwyżka CIT jak projektowana pogłębia różnice konkurencyjne między bankami inwestującymi w Polsce, a pozostałą częścią sektora.	Uwaga nieuwzględniona. Konkurencyjność banku zależy od wielu czynników m.in. jego efektywności operacyjnej, jakości obsługi klienta czy jakości i oferty produktów. Stawki podatku dochodowego od osób prawnych różnią się w zależności od państwa, co oznacza, że mogą być zarówno niższe, jak i wyższe od obowiązującej w Polsce. W konsekwencji trudno jest stwierdzić, że różnice te prowadzą do pogłębiania dysproporcji konkurencyjnych.
Art. 1 pkt 1	NBP	Fakt, że polskie banki są najbardziej obciążone zobowiązaniami podatkowymi w porównaniu do banków w innych krajach regionu wpływa na obniżenie ich konkurencyjności. Wzrost obciążeń podatkowych wpływa na postrzeganie przez inwestorów krajowego sektora bankowego i jego konkurencyjność względem innych krajów. Może to utrudnić bankom możliwość pozyskania finansowania.	Uwaga nieuwzględniona. Projekt nie przewiduje wprowadzenia nowego podatku do systemu prawnego lecz zmiany (podwyższenie jak i obniżenie) stawek w już istniejących podatkach. Jednocześnie projektowana regulacja w swej treści i przedmiocie nie ogranicza dróg pozyskiwania finansowania dla sektora bankowego.
Art. 1 pkt 1	UKNF	Z zaproponowanego katalogu podmiotów, które miałyby podlegać zwiększonej stawce CIT (projektowany przepis art. 19 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 278, z późn. zm.)) należy wyeliminować podmioty niepodlegające polskiej jurysdykcji, co dotyczy zagranicznych instytucji kredytowych i banków zagranicznych; projektowaną stawką mogłyby zostać objęte oddziały tych instytucji i banków w rozumieniu odpowiednio art. 4 ust. 1 pkt 18 i 20 ustawy z	Uwaga nieuwzględniona. Proponowana zmiana przewiduje nierówne traktowanie podmiotów podlegających polskiej jurysdykcji względem instytucji zagranicznych. Jednocześnie wskazujemy, że na gruncie podatku dochodowego od osób prawnych podatnikiem jest m.in. osoba prawna – w omawianym przypadku – podmiot zagraniczny prowadzący działalność w Polsce poprzez

		dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 1646, z późn. zm.)	zagraniczny zakład (np. oddział). Sam, położony w Polsce, oddział/zagraniczny zakład takiego podmiotu nie posiada podmiotowości prawnej na gruncie CIT.
Uwagi dotyczące oddziaływania na banki spółdzielcze i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe			
Art. 1 pkt 1	Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa	W ocenie Kasy Krajowej, brak jest uzasadnienia do przyjęcia dla spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych regulacji tożsamy jak dla banków; sytuacja kas jest całkowicie odmienna od sytuacji banków. W art.1 pkt w 1 projektu, w dodawanym w art.19 w ust.1 ustawy o CIT pkt 3 lit. a otrzymuje brzmienie: a) banku krajowego, banku zagranicznego i instytucji kredytowej w rozumieniu odpowiednio art. 4 ust.1 pkt 1, 2 i 17 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe;”. W przypadku nieprzyjęcia przedłożonej propozycji, uprzejmie proszę o rozważenie możliwości wprowadzenia poprawki alternatywnej w następującym brzmieniu: W art.1 w pkt 1 projektu, w dodawanym w art.19 w ust.1 ustawy o CIT pkt 3 lit. a otrzymuje brzmienie: „a) banku krajowego, banku zagranicznego i instytucji kredytowej w rozumieniu odpowiednio art. 4 ust.1 pkt 1, 2 i 17 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe;”. W przypadku nieprzyjęcia przedłożonej propozycji, uprzejmie proszę o rozważenie możliwości wprowadzenia poprawki alternatywnej w następującym brzmieniu: „a) banku krajowego, banku zagranicznego i instytucji kredytowej w rozumieniu odpowiednio art. 4 ust.1 pkt 1, 2 i 17 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. -Prawo bankowe oraz spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, której suma bilansowa na koniec roku poprzedzającego rok, za który ustalana jest stawka podatku, przekroczyła 4 mld zł oraz która nie podlega zwolnieniu na podstawie art. 11 ustawy z dnia 15 stycznia 2016 r. o podatku od niektórych instytucji finansowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 623),”.	Uwagi częściowo uwzględniona. Należy zauważyć, że podmioty, które niw płacą PONiF nie są w gorszej sytuacji niż te które je płacą. Nie zmienia tego fakt obniżenie stawki PONiF tym podatnikom, którzy go płacą. Podwyżka CIT ma z kolei tą zaletę, że wysokość podatku wiąże z bieżącym wynikiem danego podmiotu. Tym samym, z racji swojej konstrukcji, uwzględnia sytuację finansową danego podmiotu (inaczej niż podatek oparty na aktywach – stąd stosowane wyłączenia w PONiF). Nie ma zatem systemowego uzasadnienia to tworzenia wyłomów w zakresie opodatkowania CIT (przy takiej perspektywie również dobrze obecna stawka 19% może być uznana za zbyt wygórowaną). Uwzględniono natomiast uwagę odnoszącą się do podatników objętych obecnie stawką 9%. Tacy podatnicy nie będą objęci stawką „docelową” w wysokości 23% lecz stawką w wysokości 13% (z odpowiednimi dostosowaniami również w przepisach epizodycznych).
Art. 1 pkt 1	KZBS	W ocenie KZBS przedstawione zmiany są rażąco niekorzystne dla bankowości spółdzielczej i niosą ze sobą poważne konsekwencje ekonomiczne i społeczne. Stąd też wnioskujemy o wyłączenie banków	

		spółdzielczych i banków zrzeszających z projektu ustawy w zakresie zmiany podatku od osób prawnych i pozostawienie dla nich stawek CIT na poziomie niezmiennym. Ok. 40 banków spółdzielczych płaci 9% podatek CIT, a pozostałe banki spółdzielcze 19%.	
Art. 1 pkt 1	ZBP	Trzeba także wyraźnie podkreślić, że projekt ustawy szczególnie silnie uderza w sektor polskich banków spółdzielczych, zwykle niewielkich podmiotów działających lokalnie w oparciu o całkowicie rodzimy kapitał pozyskiwany w mniejszych ośrodkach miejskich i na obszarach wiejskich. Z racji obecnej konstrukcji podatku od niektórych instytucji finansowych banki te nie zyskają jakichkolwiek korzyści (rekompensaty) z tytułu obniżenia stawki tego podatku, a jednocześnie odczuwają w całości skutki podwyższenia stawki podatku dochodowego. Ponadto, część banków spółdzielczych korzysta dziś z przywileju bycia traktowanym jako mały podatnik i w efekcie ich dochód podatkowy jest opodatkowany stawką 9%. Podniesienie stawki do 30% oznacza zatem ponad trzykrotny wzrost stawki podatku dochodowego, bez jakiegokolwiek zmniejszenia obciążenia podatkowego z tytułu tzw. podatku bankowego. Dla banków spółdzielczych skala zwiększenia obciążenia fiskalnego dochodu będzie zatem szczególnie silna. Nasze szacunki wskazują, że w 2026 r. wielkość podatku dochodowego płaconego przez banki spółdzielcze wzrośnie z planowanego w obecnym rozwiązaniu prawnym 1,3 mld PLN do 2 mld PLN po uchwaleniu proponowanej ustawy. To oznacza wzrost obciążenia w skali roku o ponad 53%. Przedstawiony projekt zmiany podatku od osób prawnych wobec banków spółdzielczych prowadzi do nadmiernego obciążenia jednego sektora gospodarki, tj. bankowego, radykalnie wyższą stawką podatkową 30%, 26% oraz docelowo 23% (obecnie 19%), co naszym zdaniem jest sprzeczne z zasadą konstytucyjną traktowania podatku jako obciążenia ponoszonego na zasadzie równości. W odniesieniu do proponowanej podwyżki CIT, objęcie jedną, podwyższoną stawką tak zróżnicowanych podmiotów jak duże banki komercyjne i małe, lokalne banki spółdzielcze, jest klasycznym przykładem naruszenia tej zasady. Prawo powinno różnicować podmioty o odmiennej specyfice, a nie traktować je identycznie, gdy skutki wprowadzanych rozwiązań podatkowych są skrajnie różne.	
Art. 1 pkt 1	KZBS	Banki spółdzielcze przeznaczają większość swoich zysków na wzrost kapitałów, co zwiększa ich stabilność i umożliwia dalsze kredytowanie lokalnej gospodarki. Podwyżka CIT obniży tempo wzrostu kapitałów	Uwaga nieuwzględniona. Projekt nie wpływa na regulacje z zakresu swobody dysponowania zyskiem przez podmioty z sektora bankowego

		własnych, zmniejszy wypłacalność i ograniczy możliwości akumulacji środków na rozwój. W efekcie banki spółdzielcze będą miały mniejsze zasoby kapitałowe do prowadzenie akcji kredytowej, co negatywnie wpłynie na finansowanie inwestycji w regionach.	w szczególności dotyczące wymogów kapitałowych i norm ostrożnościowych.
Art. 1 pkt 1	KZBS	Wzrost obciążeń podatkowych może zmusić banki spółdzielcze do optymalizacji kosztów operacyjnych, co w konsekwencji może prowadzić do zamykania najmniej rentownych placówek. Taka zmiana, oprócz utrudnienia dostępu do usług finansowych, niszczy również unikalną relację opartą na zaufaniu i osobistym kontakcie, która jest cechą bankowości spółdzielczej. Osłabienie tej sieci nie tylko ograniczy dostępność, ale również pogorszy jakość usług finansowych dla lokalnych społeczności.	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga rozumiana jest jako założenie do braku możliwości podejmowania zmian podatkowych. W interesie Ministerstwa Finansów leży zapewnienie stabilności i przewidywalności finansów publicznych i wymaga to podejmowania działań w zakresie polityki fiskalnej Państwa.
Art. 1 pkt 1	KZBS	Banki spółdzielcze odgrywają kluczową rolę w kredytowaniu sektora rolnego, samorządów oraz MŚP. Podwyższenie CIT oznacza obniżenie ich zdolności kredytowej właśnie dla tych sektorów. Ograniczony dostęp do kapitału bezpośrednio przełoży się na mniejsze inwestycje rolnicze, niższe tempo rozwoju lokalnych firm i wolniejszą realizację projektów samorządowych. Banki spółdzielcze są często dla nich pierwszym wyborem, dlatego zmniejszona ich aktywność będzie miała zauważalny efekt społeczno-gospodarczy.	
Uwagi dotyczące Podatkowej Grupy Kapitałowej			
Art. 1 pkt 1	ZBP	Nie można określić stawki podatku CIT obowiązującej w odniesieniu do podstawy opodatkowania (dochodów) podatnika - PGK. Przepisy nie określają, jaką stawkę należy zastosować do pozostałej części podstawy opodatkowania podatnika - PGK.	Uwaga uwzględniona. Zamierzeniem było, aby w takiej sytuacji do pozostałej części podstawy opodatkowania stosowana była stawka podstawowa tj. 19%. W związku ze zgłoszonymi wątpliwościami w tym zakresie uzupełniono projekt o stosowany przepis.
Art. 1 pkt 1	ZBP	Wątpliwości dot. podziału podstawy opodatkowania PGK oraz sposobu ustalania podatku dochodowego.	Uwaga uwzględniona. W związku ze zgłoszonymi wątpliwościami w tym zakresie uzupełniono projekt o stosowany przepis.

Art. 1 pkt 1	ZBP	Wątpliwości dot. zakresu i prawa do stosowania odliczeń od podatku.	Uwaga nieuwzględniona. Projekt ustawy nie wprowadza bezpośrednich zmian w sposobie korzystania z ulg i odliczeń przez PGK.
Art. 1 pkt 1	ZBP	Klucz przychodowy zastosowany w celu wyliczenia części podstawy, opodatkowanej podwyższoną stawką podatku (dedykowaną dla banków krajowych) oraz części podstawy opodatkowanej najprawdopodobniej stawką podstawową 19% (brak precyzyjnych przepisów) nie stanowi odpowiedniego odwzorowania ekonomicznego udziału wszystkich uczestników PGK w kalkulacji podatku (zakładając pewnego rodzaju współmierność podatku obliczonego przez PGK odpowiednio do dochodów oraz pozycji uczestniczących w kalkulacji wyniku podatkowego poszczególnych członków PGK). W przypadku, gdy członkiem PGK jest podmiot inny niż bank krajowy, efekt ten nie realizuje się ani na poziomie ustalania przychodów i kosztów, ale także na etapie ustalania odliczeń od podstawy opodatkowania.	Uwaga nieuwzględniona. W przypadku, gdy w skład PGK wchodzi bank krajowy, zgodnie z projektowanym art. 19 ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy CIT, stosuje się podział podstawy opodatkowania według proporcji przychodów banku do sumy przychodów całej PGK. Ten podział służy wyłącznie do ustalenia części podstawy opodatkowania (podstawy obliczenia podatku), do której ma zastosowanie stawka 23% (lub tymczasowo 30%/26% w latach 2026–2027). Pozostałe zasady podatkowego traktowania PGK jako podatnika CIT pozostają bez zmian.
Art. 1 pkt 1	ZBP	Wątpliwości w rozliczeniu odliczeń od podatku przysługujących poszczególnym uczestnikom PGK. Czy odliczenia od podatku przysługujące jednemu z członków PGK mogą być odliczone od sumy podatku należnego od PGK (czy tylko od części podatku PGK, która przypada na tego członka PGK)?	Uwaga nieuwzględniona. Projekt ustawy utrzymuje konstrukcję PGK jako jednego podatnika oraz nie zawiera przepisów zmieniających dotychczasowy model odliczeń stosowany przez PGK. Jednocześnie wyjaśniamy, że formularz CIT-8AB dedykowany dla PGK zostanie z odpowiednim wyprzedzeniem zaktualizowany pod kątem nowo wprowadzanych regulacji i udostępniony podatnikom.
Art. 1 pkt 1	UKNF	Projektowany przepis art. 19 ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych wymaga doprecyzowania przez zastąpienie sformułowania „w części, w jakiej pozostają przychody tego banku do sumy przychodów spółek wchodzących w skład tej podatkowej grupy kapitałowej” sformułowaniem „w części, w jakiej przychody tego banku stanowią udział w przychodach podatkowej grupy kapitałowej”.	Uwaga nieuwzględniona. Zarówno w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych jak i dedykowanych formularzach podatkowych nie występuje kategoria przychodu podatkowej grupy kapitałowej tylko poszczególnych podmiotów wchodzących w jej skład (zob. art. 7a ustawy o CIT).

Uwagi dotyczące dyskryminacyjnego charakteru zmian w PONIF			
Art. 2 pkt 1	Konfederacja "Lewiatan"	W kontekście zaburzenia konkurencyjności, projekt zakłada obniżenie wysokości podatku dla podmiotów wskazanych w art. 4 pkt 1-4 ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych, czyli banków krajowych, oddziałów banków zagranicznych, oddziałów instytucji kredytowych i spółdzielczych kas oszczędnościowych do wysokości 0,0293 % (w 2027 r. przejściowo 0,0329 %). Równocześnie pozostałe podmioty objęte podatkiem będą uiszczały daninę na dotychczasowym poziomie. Będzie to prowadziło do naruszenia konkurencji pomiędzy podmiotami objętymi niższą stawką podatku, a pozostałymi podmiotami zobowiązanymi do zapłaty podatku, w szczególności instytucjami pożyczkowymi - które muszą obliczyć podatek już po przekroczeniu 200 mln zł nadwyżki sumy wartości aktywów, natomiast banki są objęte takim obowiązkiem dopiero od nadwyżki sumy wartości aktywów ponad 4 miliardy zł. Dokonując zmiany wskazanej w projekcie, aby zapobiec zniekształceniu konkurencji, należałoby rozważyć – choćby częściowe - wyrównanie warunków podatku dla instytucji pożyczkowych.	Uwaga nieuwzględniona. Uwaga znajduje się poza przedmiotem procedowanego projektu.
Art. 2 pkt 1	NBP	Podwyższenie podatku CIT przy jednoczesnym obniżeniu stawki podatku od niektórych instytucji finansowych będzie miało zróżnicowany wpływ na poszczególne instytucje. Proponowane zmiany będą bardziej dotkliwe dla mniejszych instytucji (zwłaszcza banków spółdzielczych i skoków) i tych w gorszej sytuacji finansowej. Wynika to z tego, że ze względu na obecną konstrukcję podatku od niektórych instytucji finansowych mniejsze instytucje i te realizujące plany naprawy odprowadzają stosunkowo niewielką lub zerową kwotę z tego tytułu. W konsekwencji w ich przypadku konieczność odprowadzania wyższego podatku CIT nie będzie amortyzowana niższymi obciążaniem z tytułu podatku od niektórych instytucji finansowych.	Uwaga częściowo uwzględniona. Uwzględniona w zakresie sytuacji mniejszych instytucji poprzez dostosowanie regulacji do zasad i możliwości stosowania 9% stawki CIT.
Art. 2 pkt 1	KZBS	Przyjęte w projekcie ustawy podejście jest dyskryminujące. Banki spółdzielcze zostały potraktowane bez uwzględnienia ich specyfiki oraz statusu prawnego i faktycznego. Podważa to zasadę równego traktowania podmiotów o odmiennej specyfice. Brak korzyści z „podatkowej rekompensaty” oznacza dyskryminację banków spółdzielczych wobec dużych banków komercyjnych, które płacą podatek bankowy i mogą skorzystać z niższej stawki, podczas gdy w przypadku banków lokalnych mamy do czynienia jedynie ze wzrostem CIT i brakiem możliwości obniżenia obciążeń poprzez zmniejszenie stawki podatku bankowego.	Uwaga nieuwzględniona. Podmioty płacące podatek od niektórych instytucji finansowych i podmioty niepłacące tego podatku nie są w tej samej sytuacji, dlatego nie można mówić o dyskryminującym charakterze tych zmian wobec nich.

Uwagi dotyczące daty wejścia w życie przepisów i <i>vacatio legis</i>			
Art. 3	Konfederacja „Lewiatan”	Uwzględnienie 6 miesięcznego <i>vacatio legis</i> .	Uwaga nieuwzględniona. Przyjęta praktyka w zakresie sześciomiesięcznego <i>vacatio legis</i> na chwilę obecną nie ma charakteru normatywnego i bezwzględnego. W sytuacji nadzwyczajnej, gdy jest to uzasadnione możliwym jest zastosowanie krótszego okresu <i>vacatio legis</i> .
Art. 3	ZBP	Wprowadzenie 6-miesięcznego <i>vacatio legis</i> przy implementacji postanowień ustawy, tak jak ma to miejsce przy uchwalanej w tym samym czasie zmianie do Ordynacji podatkowej.	
Art. 3	KZBS	Planowana podwyżka CIT ma wejść w życie w 2026 roku, tj. w okresie, w którym prognozuje się dalszy spadek zysków banków w związku z obniżaniem stóp procentowych. Dodatkowe obciążenie podatkowe w tym momencie jest szczególnie dotkliwe. Na skutek procesów inflacyjnych w polskiej gospodarce, wzrostu płacy minimalnej, jak i rosnących wymogów regulacyjnych, koszty działania sektora banków spółdzielczych wzrosły w latach 2020-2024 o ok. 63%. W przypadku dojścia do skutku obniżek stóp procentowych, wynik z tytułu odsetek obniży się w skali uzależnionej od skali zmiany nominalnych stóp procentowych, zaś koszty działania, jako de facto koszty stałe, pozostaną na przynajmniej dotychczasowym poziomie, co znacząco obniży wyniki finansowe sektora bankowości spółdzielczej.	Uwaga nieuwzględniona. Data wejścia w życie przepisów jest uzasadniona potrzebami budżetowymi Państwa w szczególności w zakresie obronności. W pozostałym zakresie uwaga wykracza poza zakres projektu ustawy.
Art. 3	ZBP	Szybsze (tj. już od 2026 roku) i bardziej symetryczne obniżanie stawki podatku od niektórych instytucji finansowych. Skala redukcji stawki podatku od niektórych instytucji finansowych nie powinna być ograniczona do dwóch zmian, ale powinna być kontynuowana także w następnych latach. Zasadniczo kierunek stopniowego zastępowania wpływów z podatku od niektórych instytucji finansowych wyższym podatkiem dochodowym jest słuszny, ale brakuje nakreślenia mapy drogowej dalszych działań zmierzających do pełnej inkorporacji podatku bankowego do podatku CIT.	
Art. 3	ZBP	Warto także wskazać, że propozycja wprowadzenia dodatkowego podatku dochodowego dla banków w Polsce jest spóźniona. W wymienionych wyżej krajach europejskich zostało to uczynione 2 lata temu, gdy poziom dochodów banków był najwyższy na skutek istnienia wysokich rynkowych stóp procentowych. Obecnie jesteśmy już w fazie obniżania oficjalnych stóp procentowych przez banki centralne i to spowoduje obniżanie się wyników finansowych banków. Projektodawca zdaje się nie dostrzegać, że wkrótce możemy powrócić do środowiska niskich stóp procentowych a marże odsetkowe netto mogą istotnie spaść. Jak zatem uzasadnić stałą dla banków 23% stawkę CIT, skoro stopy procentowe będą równe lub niższe niż w	

		okresie, gdy obowiązywała 19% stawka CIT a wskaźniki rentowności (ROE, ROA) równe lub niższe tym wskaźnikom z tego okresu. Nie jest to naszym zdaniem zgodne z zasadą sprawiedliwości podatkowej. Tym samym nakładanie wyższego podatku dochodowego nie może być uzasadniane argumentami sprawiedliwości społecznej czy wykorzystania nadwyczajnie wysokich wyników banków dla dobra publicznego (finansowania określonych wydatków publicznych).	
Inne uwagi do przepisów			
-	KZBS	Proponujemy zmianę omawianego projektu w taki sposób, aby podstawa opodatkowania nową stawką podatku CIT była taka sama, jak określona w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 15 stycznia 2016 r. o podatku od niektórych instytucji finansowych (Dz.U. 2023 poz. 623).	Uwaga nieuwzględniona. Wprowadzenie podstawy opodatkowania jak określona w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 15 stycznia 2016 r. o podatku od niektórych instytucji finansowych, oznaczałaby w istocie zmianę w podatku niektórych instytucji finansowych, a nie CIT, co jest celem tej nowelizacji. Uwaga nieuwzględniona. Uwaga znajduje się poza przedmiotem procedowanego projektu.
-	ZPF	Zgłoszono postulaty dot. dodatkowych zmian w podatku od niektórych instytucji finansowych w postaci: 1. zwiększenie dla podatników będących instytucjami pożyczkowymi progu podatkowego z obecnej kwoty 200 mln zł do kwoty równej poziomowi aktywów wskazanym dla podatników z sektora bankowego banków – 4 mld zł. 2. wyłączenia instytucji pożyczkowych z zakresu podmiotowego opodatkowania.	
-	ZBP	Wyłączenie z podatku od niektórych instytucji finansowych aktywów zagranicznych oddziałów banków krajowych oraz aktywów banków hipotecznych.	
-	ZBP	Wyłączenie banków z obowiązku wprowadzenia od 2026 r. JPK KR CIT, jako że to rozwiązanie generuje duże koszty implementacyjne i nie sposób ich nie wiązać z wyższymi obciążeniami podatkowymi branży.	
-	ZBP	W odniesieniu do opodatkowania banków hipotecznych chcemy wskazać, że ta forma działalności bankowej powinna być wyłączona z opodatkowania wyższą stawką podatku, ponieważ ze względu na jej specyfikę ma już obecnie niską rentowność działalności.	
-	ZBP	Rozpoczęcie prac legislacyjnych nad wprowadzeniem mechanizmu zapewniającego efektywne opodatkowanie dochodów uzyskiwanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez instytucje finansowe prowadzące działalność transgraniczną w oparciu o tzw. paszport licencyjny.	

-	ZBP	W ocenie Związku Banków Polskich kierunek działań legislacyjnych powinien koncentrować się nie na dalszym osłabianiu krajowego sektora bankowego – już dziś obciążonego jednymi z najwyższych danin fiskalnych w Europie – lecz na stworzeniu skutecznych mechanizmów opodatkowania instytucji finansowych działających na rynku polskim w oparciu o tzw. paszport licencyjny. Podmioty te, mimo że generują znaczące przychody z obsługi polskich podmiotów, nie wnoszą żadnego wkładu w postaci danin publicznych do budżetu państwa, co prowadzi do trwałego zaburzenia równych warunków konkurencji. W wielu krajach europejskich funkcjonują rozwiązania, które adresują ten problem, jak np. Insurance Premium Tax, który skutecznie adresuje podobne wyzwania w sektorze ubezpieczeniowym. Wprowadzenie podobnych regulacji w Polsce pozwoliłoby na zwiększenie konkurencyjności polskiego sektora bankowego względem podmiotów zagranicznych i zapewnienie, że dochody z działalności prowadzonej w Polsce będą w adekwatnym stopniu opodatkowane w Polsce, trwale przy tym zwiększając dochody budżetu państwa. Uwaga nieuwzględniona. Instytucje finansowe, które świadczą usługi na podstawie europejskiego paszportu bankowego, opodatkowane są zgodnie z przepisami obowiązującymi w państwie ich rezydencji i umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania.	
Uwaga do uzasadnienia			
-	NBP	Wątpliwości budzi zawarte w uzasadnieniu stwierdzenie, że projekt „nie podlega obowiązowi przedstawienia właściwym instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii”. Zgodnie z art. 2 ust. 1 tiret szóste decyzji Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. UE L 189 z 03.07.1998, str. 42)	Uwaga nieuwzględniona. Zgodnie z art. 127 ust. 4 oraz art. 282 ust. 5 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz art. 2 ust. 1 tiret drugi decyzji Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz.U. UE L 189 z 3.7.1998, s. 42), władze państw członkowskich zasięgają opinii EBC w sprawie każdego projektu przepisu prawnego w dziedzinach podlegających jego kompetencji. Projekt nie przewiduje regulacji które znajdują się w zakresie kompetencji Europejskiego Banku Centralnego. Ponadto obowiązek zasięgnięcia opinii EBC wynikający z decyzji 98/415/WE ma służyć jako środek prewencyjny zapobiegający niekorzystnym skutkom ewentualnego

			niezgodnego z prawem Unii lub wewnątrznie niespójnego prawodawstwa krajowego. Podobnie jak opinie innych instytucji Unii, opinie EBC nie mają mocy wiążącej, zgodnie z art. 288 akapit piąty Traktatu. Innymi słowy, prawodawca krajowy nie ma obowiązku realizowania wskazówek zawartych w opiniach EBC. Należy również wskazać, że Polska należy do krajów członkowskich nie uczestniczących w polityce pieniężnej UE na tym samym poziomie co państwa strefy euro, tym samym decyzja EBC nie może mieć wpływu na politykę pieniężną takiego państwa (zgodnie z motywem 5 decyzji Rady 98/415/WE). Niezależnie należy podkreślić, iż wydawana przez EBC we wspomnianym trybie nie jest wiążąca dla państwa będącego jej adresatem, a przedmiot proponowanej regulacji nie mieści się w zakresie podlegającym opinii EBC.
Uwaga do OSR			
-	Konfederacja „Lewiatan”	Projekt jest zupełnie pozbawiony ekonomicznej analizy w zakresie wpływu na obywateli. Co więcej, w OSR stwierdza się bezpodstawnie iż „Nie przewiduje się bezpośredniego wpływu planowanych rozwiązań na sytuację ekonomiczną rodzin i obywateli, w tym osób starszych i niepełnosprawnych”. Podobnie – mimo iż zauważalna część MŚP korzysta z finansowania bankowego - stwierdzono iż „Wejście w życie nowelizacji nie będzie miało bezpośredniego wpływu na sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw”.	Uwaga nieuwzględniona. Podtrzymujemy wyrażone w OSR opinie o braku negatywnych skutków.